

VICTIMELE GENOCIDULUI: ALTE MINORITĂȚI ALBANEZI , ARMENI, BULGARI, CEHI, GRECI, LIPOVENI, SLOVACI, TURCI, TĂTARI, UCRAINENI, ȚIGANI

[sinteză Livia Dandara]

Cronologie - Context - Legislație

1944

/ 23 august.'44:leșirea României din alianța cu Axa

Întoarcerea armelor, războiul alături de coaliția antihitleristă.

/ 12 sept.'44, Moscova CONVENȚIA DE ARMISTIȚIU

/ 25 oct.'44 : Lagărul de la Tg.Jiu

M.O.din 25 oct .'44 publică **Decizia MAI** (semnată de ministr.de
Interne ,g-ral Aldea):

*<Având în vedere dispozițiile art.2 ,14 și 15 din **Convenția de Armistițiu** , încheiată la 12 sept.1944, care impune Guvernului și Înalțului Comandament român internarea cetățenilor germani și unguri ,desființarea organizațiilor prohitleriste de tip fascist și judecarea persoanelor acuzate de crime de război ,Decidem :
Se înființează în orașul Tg.Jiu un lagăr de concentrare în care vor putea fi internate persoanele vizate în mod expres de art.2,14,și 15 ale Convenției de Armistițiu >*

Inițial, au fost încarcerati cca 5000 bărbați și femei , inclusiv copii.

- În ceea ce s-a numit <defascizare> ,mii de cetățeni - români, maghiari, germani și austrieci - au fost internati în lagărele de la Tg.Jiu, Caracal, Slobozia.

/ Oct.'44."Defascizarea " : primele deportări în URSS

-Au fost deportați 28 de intelectuali și oameni de afaceri armeni , care au fost **anchetați la Moscova și deportați în Siberia** .

Toate aceste operațiuni au fost îndeplinite de **Brigada Mobilă (SMERȘ-ul românesc)** condusă de **Gheorghe Pintilie** (alias Pantiușa Bondarenko) și **Alexandru Nicolski** (alias Boris Grunberg), înființată de consilierii NKVD pentru România , **Aleksandr Saharovski** și **Dmitri Fedicikin** .

(Vezi **Levon Harutunian,Siberia -dus întors** . București, Editura Ararat , 2001.

Cuvânt înainte de Bedros Horasangian.

GUVERN g-ral N.Rădescu : 5 dec.'44- 5 mart.'45

1945

GUVERN Groza (I) : 6 mart-'45- 30 nov.'46 .

/ 20 mart'45 : Legea nr.187 -reforma agrară

La 20 martie 1945 , guvernul a adoptat în unanimitate **Legea cu privire la reforma agrară** , care a fost publicată la **22 martie** , sub formă de **decret -lege** . .(M.O. nr 68 , 23 mart.'45)

Reforma agrară prevede **exproprierea pământurilor** cu tot inventarul viu și mort **care a aparținut : cetățenilor germani și cetățenilor români** , persoane fizice sau juridice , **de origine germană care au colaborat cu Germania hitleristă ;criminalilor de război și celor vinovați de dezastrul țării ;**celor care **s-au refugiat** în țările cu care România este în stare de război ori **s-au refugiat în străinătate după data de 23 august 1944;**bunurile agricole ale **cetățenilor români care s-au înscris voluntari** pentru a lupta împotriva Națiunilor Unite ;toate **moșiile care depășeau 50 ha de pământ** .

1946

/ 7 sept.'46: Decret-lege nr.715 : despăgubirea populației din Cadrilater

Despăgubirile cuvenite populației evacuate din Dobrogea de Sud (Cadrilater) ,în urma tratatului româno-bulgar din 7 sept.'40 (M.O. nr.207 , 7 sept.46)

/ 15 nov.'46:Decret-lege nr.881 : definitivarea colonizării evacuaților din Cadrilater și ale coloniștilor vechi . (M.O. 226, 15 nov.'46)

1947

/ 14 iul.'47 :Legea nr.247: Populație transferată și împroprietărită în Banat

[LD: **Una din legile de acest gen, pentru Transilvania .Procedeu copiat de la sovietici ,pentru a "sparge" și "omogeniza" compoziția etno-demografică."Îndreptățiții" erau, și ei, dezlăcinați : basarabeni , bucovineni și dobrogeni din teritoriile pierdute de România.]** Cu această lege se finanțează și reglementează **așezarea definitivă a îndreptățiților la împroprietărire în Banat** , a populației transferate din alte regiuni ale țării

(M.O. I, nr.158, 14 iul.1947)

1948

/ 12 dec.'48 :Rezoluție a CC al PCR în problema națională
BP al CC al PCR a adoptat

1949

/ 21 ian.'49.Ordinul nr.11.816 al DGSP: <Comandamentul Unic >

[LD **Ordin confidențial** transmis de Gh.Pintilie (g-ral lct la **Direcția Generală a Securității Poporului**) către lct.col.**K.Ambruș** (șeful **Securității** Timișoara)și mr.**Aurel Moiş** (șeful **Securității** la Caransebeș).Conținutul **Planului Operativ** urma a fi prelucrat ulterior de **g-ral Ion Bejenaru** (comandantul zonei IV-Timișoara)
Ordinul a fost transmis către toate unitățile teritoriale ale Securității .

Pe baza lui s-au alcătuit "**Comandamentele Unice**"

Documentul este o dovadă explicită și argumentată a **legăturilor întrețesute între structurile de putere ale regimului : Partid - Securitate - Justiție -Armată.**

[Vezi la tabloul **Genocidul comunist- cronologie, context, etape**]
< **Direcțiunea generală a securității poporului.**

Cabinet.Nr.11.816/21 ian.1949.[...]

< **Vă facem cunoscut că începând cu ziua de 22 ian.1949, se formează în orașul Caransebeș un Comandament Unic.În fața acestui Comandament Unic ,se pun o serie de sarcini ,pe care D-ta Tov.Ambruș le cunoști de când s-a discutat la București, sarcini ce revin atât trupelor Jandarmeriei MAI cât și organelor de securitate.>[...]**

Tovarășul General Bejenaru ,Comandantul zonei, va aduce un plan de acțiune ,pe care va trebui să-l prelucrați împreună.>[.....]

<**Comandamentul Unic** este organul care conduce întreaga operațiune de pe teritoriul fixat

Nici o operațiune nu va putea fi luată , atât de organele de securitate cât și de celelalte organe, fără să știe una de cealaltă, atât în ce privește operațiunile pentru prinderea bandelor teroriste, cât și celor de evacuare a chiaburilor , a deblocațiilor , a elementelor suspecte etc.>

< În ceea ce privește **evacuarea elementelor amintite mai sus, se vor întocmi dinainte liste de cei propuși pentru evacuare ,pe care o veți consulta de comun acord, mai ales în această problemă, cu secretariatul județenei PMR, care vă va putea da un ajutor prețios.>**

<În ceea ce privește **colaborarea** dintre organele componente ale **Comandamentului Unic**, aceasta trebuie să fie **cât mai strânsă, o înțelegere cât mai deplină**, pentru ca nu cumva să se execute operațiuni grăbite, care să dea greș sau să producă în sânul populației agitații contra organelor ce execută aceste operațiuni ,datorită acestor lipsuri.>[.....]

< Pentru aceasta trebuie să aveți grijă de a ține **legătura permanentă** cât mai strânsă cu **secretarul județean PMR**, în aceste probleme și mai ales în **problema de evacuare**, amintită mai sus. **Partidul vă poate ajuta** deopotrivă atât pe voi cât și pe celelalte organe.>

<De felul cum vă veți îndeplini sarcinile trasate depinde rezultatul operațiunilor ,iar reușita lor nu va avea decât să **ridice prestigiul Securității ,bastionul înaintat ,apărătorul libertăților clasei muncitoare din RPR**, care luptă pentru făurirea cu un ceas mai devreme a **societății socialiste.**> General Locotenent de securitate, **Pintilie Gh.**>

1950

/lan.50 .HCM / MAI - Decret342 / Ordine / Ordonanțe : pedepsele administrative

[LD: Pe baza acestei **Hotărâri de Guvern**, , **Ministerul de Interne** a emis **Decretul** și mai multe **Ordonanțe** (cu o procedură copiată după un "model" NKVD) pe baza cărora urmau să fie **arestați** cei ce **<primejduiesc sau încearcă să primejduiască regimul de democrație populară și construirea socialismului sau care defăimează puterea de stat și organele sale, dacă faptele lor nu constituie infracțiuni >**

Cei presupuși **<dușman>** " ce nu intrau sub incidența infracțiunilor prevăzute în **Codul Penal** și nu puteau fi judecați și condamnați ,din lipsă de probe, să fie arestați pe baza acestui HCM. :Extrăgându-și legitimitatea din **HCM-ul din 3 ianuarie**, **Decretul** și **Ordinele** următoare au stat la baza **sutelor de mii de "rețineri administrative "** ,oameni închiși **fără mandat și fără proces**,pe baza "**listelor negre "** întocmite de organele puterii .

- Pentru **arestarea rudelor demnitarilor** a urmat un **Ordin din aprilie 1952** .

- Pentru **rearestarea celor închiși și eliberați** pentru că au avut **condamnări "ușoare"** , a existat **Decizia MAI nr 708/1952**,conform căreia ,cel eliberat urma să facă **a doua condamnare** , ca **pedeapsă administrativă**)

[Vezi tablourile ,pe **categoria de victime**]

Soarta a zeci de mii de oameni s-a hotărât pe linie administrativ-birocrațică .

Direcția *Canalului Dunăre-Marea Neagră* cerea *Direcției de Anchete* a Securității, un anumit număr de brațe de muncă (necesarul zilnic ar fi fost de 40- 60.000 de salahori).

Direcția de Anchete o defalca numeric și o dirija organelor regionale ca pe o "*normă de arestați* " Subordonații întocmeau și transmiteau liste cu "*contrarevoluționari* " [CR], *reacționari*", "*paraziți* " , "*dușmanii poporului* " .

O *Comisie* de 7 generali și colonei aproba lista, fixând durata pedepsei (între 12- 60 de luni) .Apoi se proceda la arestări.

Dacă acțiunea depășea necesarul la Canal, arestații erau trimiși pe alte șantiere , munci agricole, mine ș.a

HCM-ul ,*Decretul* și *Ordinele* următoare au stat la baza sutelor de mii de "rețineri administrative " ,oameni închiși fără mandat și fără proces,pe baza "*listelor negre* " întocmite de organele Securității .

- Pentru arestarea rudelor demnitarilor a urmat un Ordin în aprilie 1952 .

- Pentru rearestarea celor închiși și eliberați pentru că au avut condamnări "*ușoare*" , a existat Decizia MAI nr 708/1952, conform căreia ,cel eliberat urma să facă a doua condamnare , ca *pedeapsă administrativă*.

1951

/ 15 iun.'51.MAI, Decizia 200 :deportări din zona de frontieră româno-iugoslavă.

[LD: Până în dec.'89, și mulți ani după aceea, în *Istoria României în date* , pentru anii '50, nu există trecută nici o lege "represivă", nici una din aceste decizii) :

a) a colonizațiilor din Cadrilater și Dobrogea - turci, albanezi, bulgari, greci, machedoni aromâni -în Bărăgan, Brăila ș.a.Pe zona de frontieră din Banat și Mehedinți , români, germani, sârbi, bulgari, aromâni, basarabeni și bucovineni refugiați, au fost deportați ,pentru 5 ani, în Bărăgan , pe motiv că

< *nu prezentau garanții pentru siguranța națională* .>

Pentru strămutarea lor, s-au folosit 2698 vagoane (garnituri de tren) și 6 211 camioane.

1956

/ 14 apr.'56.HCM 623 :strămutații în Bărăgan -dreptul revenirii acasă

În condițiile îmbunătățirii relațiilor româno-iugoslave, în întâmpinarea proiectate vizite a lui Tito la București, **strămutații de la frontiera cu Iugoslavia** au primit **dreptul de a se întoarce acasă** .

1972

/ 19 iul.'72.Conferința Națională a PCR : "omogenizarea populației "

[LD:: Unii consideră că atunci **Ceașescu ar fi lansat ideea asimilării minorităților naționale**

[Cf. Romulus Rusan, *România în timpul războiului rece ...*]

1982

/ Apr.'82.Nicolae Ceaușescu : regim de austeritate , pentru plata datoriei externe

:[LD: În conjuncturi geo-politice schimbătoare, **voluntarist și dictatorial a apelat la aceste împrumuturi exorbitante**, pentru realizarea ambițiilor sale "faraonice" .

Voluntarist și dictatorial a hotărât **să grăbească achitarea lor** . Pentru a reuși acest lucru, **a impus românilor un regim de strictă austeritate** , pe care l-a denumit **<raționalizare >** dar care , în realitate, a luat **aspecte de insecuritate , deseori genocidare**. Statistici pentru a dovedi această realitate , nu avem.

Avem în schimb **amintirea acelor cazne și coșmaruri**, produse de "**raționalizare**" :

reducerea produselor alimentare din comerț - pâinea, laptele, carnea , ouăle, ș.a. - până la stadiul de înfometare , atât în orașe , cât și în mediul rural (*c.a.p-iștii* , sărăciți și siliți să fure) ; **reducerea agentului termic** ,până la **înghețarea caloriferelor** (acasă , la servicii , în spitale, în creșe, în școli, în căminele studentești , în instituțiile publice, în sălile de spectacol) ;

reducerea energiei electrice , până la oprirea sursei (cf. unor programe speciale) ;

reducerea mijloacelor de transport în comun - trenuri, autobuze, tramvaie- deplasarea între localități , dar și în orașe , devenind o mare problemă ;

reducerea programelor TV - până la ridicolul celor 2 ore de transmisiune ; ș.a., ș.a.

Rezultatul acestor măsuri ? : **radicalizarea nemulțumirii populare** .

]

[Vezi la **Bibliografie** : *Memorii și Jurnale*]

Guvern Constantin Dăscălescu (-I -) (21 mai.'82- 28 mart.'85)

- Eugen Proca- ministrul Sănătății -George Homoștean - Interne ;
Gheorghe Chivulescu - Justiție ;
Tudor Postelnicu - șeful Departamentului Securității Statului Maxim
Bergheanu - Muncă ;

/ 14 iul.'82.< **Programul de alimentație științifică a populației** >

[LD: o altă mostră de ipocrizie și manipulare grosolană .Cu o pretinsă grijă pentru sănătatea populației - susținută cu "**argumente științifice medicale**" , **o drastică rationalizare a alimentelor de bază** (trimise masiv la export , pentru "**plata datoriei externe**").

1985

/ 13 ian.'85.CPEx: Programul energetic : România în frig și întuneric

[LD: fără exagerare : este iarna când în case, școli, birouri ,spitale ,maternități , la teatru sau în biserici oamenii au fost **siliți să stea îmbrăcați în paltoane, cu căciuli în cap, cu mănuși și păslari** , iar, la respirație, le ieșeau aburii din gură.Iar la citit, au fost la mare căutare **lămpile cu gaz și lumânările** .Cum au supraviețuit bătrânii, copiii și bolnavii ?**Statisticile sunt mute.**]

Programul pretins de <**asigurarea producției de energie și folosirea ei rațională**> , a prevăzut **măsuri drastice și obligatorii pentru economisirea energiei electrice** .

Printre altele , programul a pretins: **reducerea iluminatului public** cu 50 % (străzi și orașe în întuneric) ; **interzicerea aparatului electrice** pentru încălzire sau gătit (în birouri și apartamente fără căldură și fără gaz) ; **eșalonarea consumului** pe 3 schimburi ; **dumineca lucrătoare** ; **închiderea localurilor publice la ora 21** (cu modificarea orelor de spectacol și la restaurant) ; **interzicerea firmelor luminoase** (pentru că reclame nu prea existau)

Guvern Constantin Dăscălescu (-II -) , 29 mart.1985-22 dec.'89 .

[LD: **Ultimul guvern al regimului Nicolae Ceaușescu** , format din peste **60 de miniștri , viceministri, subsecretari de stat ,președinți de comisii și comitete** . Deasupra acestor "**executanți**" - pe care Nicolae Ceaușescu îi rotea când și cum vrea - trebuie avută în vedere **piramida nomenclaturii PCR** : **centrală, județeană , municipală, comunală** .Cei ce-am trăit atunci , nu putem uita "**secretarul BOB**" omnipotent în instituții, întreprinderi economice ,CAP, școli , academii, universități ș.a ș.a .
Pe la vreun minister, și vreun reprezentant al "**minorităților**

"nationale" , ca să se vadă cât de democratic e regimul.

Subordonând discreționar **celorlalte "puteri - legislativă și juridică - și instituțiile publice**

- administrative ,economice, financiare,militare, culturale ș.a . ș.a. se poate evalua **imensul mecanism birocratic** pe care s-a sprijinit **regimul totalitar comunist.**

[Vezi tabloul **Cronologiagenocidului -context, legislație, etape**]

- 7 vice miniștri :printre ei, **Ludovic Fazekaș**

- **La Agricultură și Industrie Alimentară :Ferdinand Nagy ,**

- **Richard Winter** - ministru **Industrializarea Lemnului și Materialelor de Construcții ;**

Livia Dandara: jurnal- problematizare , informații, meditație

[**Memorialul holocaustului - 1942-'44**]

TVR.1, 6 oct.'09 .Participă **președ. Traian Băsescu** și ministrul **Toader Paleologu**.Prezintă **Maia Morghenstein**.În prezidiu , **Dtru Beriș** (Comit.evreesesc) și **Dtru Tranca** Com.romilor) .**Primarul Oprescu și ministrul Blaga.**

Paleologu, prezintă *Memorialul* ; marele rabin **Menahem Kahonen** rostește rugăciunea *Kadiș*.

Băsescu, Beriș și Trancă dezvelesc monumentul. Înăuntru s-au depus urne cu cenușă de la Podul Iloaie și Tg.Frumos ("trenul morții "). Maia Morghestein recită poezie.

O gardă militară prezintă onorul.

-Dtru Tranca (cuvântare) : este unul din supraviețuitori ; a fost **deportat în '42, în Transnistria** ; pe drum au murit mulți ; ne-au băgat în niște clădiri din colhozuri. Din **'42 în '44 "am îndurat un chin amar"** s-a murit de tifos și mizerie; **în '44, ne-au trimis acasă** :am mers 6 săptămâni , pe jos.**10 % , poate, ne-am întors.**Au fost țigani și în armată, au făcut războiul.

Este o tragedie , pentru noi.**Acum , suntem și noi trecuți la "holocaust" .**

EXEMPLE DE VICTIME - pe naționalități

[**LD: din cele peste 2 milioane de victime, am extras** [de fiecare dată , cu strângere de inimă pentru cei nepomeniți] **cazurile care să îngăduie percepția corectă a substratului ideologic și politic al genocidului comunist, a mecanismelor terorii , a metodelor experimentate , ș.a.]**

Dicționarele lui Cicerone Ioanițoiu (format carte - editura "*Mașina de scris* " ; format electronic la www.procesulcomunismului.com) ;

Lucia Hossu -Longin ,*Memorialul Durerii ; Documente , Memorialistică , Istoriografie ,Biografii , Procese, Cazuri , (vezi la Bibliografie) ;Documentare, Interviuuri ,Dezbateri Radio ,TV ; Presă , s-au așezat pe rafturile unei veritabile **BIBLIOTECI** dedicate acestei monstruoase crime colective prin care a trecut poporul român.Ca orice bibliotecă, ea va fi îmbogățită pe măsură ce arhivele - încă ferecate - se vor deschide.]*

ALBANEZI [din România], ROMÂNI [din Albania]

-Bunea [de Wied],Eleonora

Principesă albaneză (fiica regelui Albaniei, rudă cu fam .regală română) , căsătorită în România .**Arestată în 1950, condamnată la 15 ani muncă silnică** ,într-un proces înscenat de spionaj (împreună cu Vintilă Petală, Victor Rațiu, col State Ionescu ș.a). A fost închisă la Jilava, Mislea și Miercurea Ciuc ,unde **a murit pe29 sept.1957.**

-Geambazi ,Alexandru T.

N.în 1924, în Albania.Stabilit în Constanța.**I s-a fixat domiciliu obligatoriu** , pentru 4 ani și o lună (18 iun.'51)

-Ghiță, Dionisie H./ Ghiță , Florica S. / Ghiță ,Haralambie Gh./

Născuți în Albania, **colonizați în Dobrogea**.Pe 18 iun.'51 ,li s-a fixat **domiciliu obligatoriu în Bărăgan**, pentru 4 ani și o lună.

-Lezu ,Victoria S.

N.în Albania , **colonizată în Dobrogea**.La 18 iunie 1951 i s-a fixat **domiciliu obligatoriu în Bărăgan**, pentru 4 ani și o lună.

-Liti ,D. / Olimpia S.- soție / Dumitru , Doina -copii /

N.în Albania ; **colonizați în Constanța**, stabiliți la **Sacalâz** (Timiș) . **Strămutați pe 18 iunie 1951** cu **domiciliu obligatoriu în Bărăgan**, pentru 4 ani și o lună.

- Mila ,Filomela

N.în 1913, în Albania; stabilită în Dobrogea.Din 18 iunie 1951, **domiciliu obligatoriu** de 4 ani și o lună , în Bărăgan.

-Mociu :Nicolae A. / Olga T. / Sofia S. / Vasile S. /

N.în Albania ;colonizați în Cadrilater ; stabiliți în Ovidiu -Constanța (1940). **Strămutați** pe 15 iun.1951 cu **domiciliu obligatoriu** pe 4 -3 ani, în satul Măzăreni , com.Traian (Brăila)

- Nastu, Florica / Nastu ,Spiru V. /

/Florica- n.în 1912 , în Albania ; stabilită în Dobrogea .**Strămutată** în iun.'51 pentru 4 ani și o lună, cu **domiciliu obligatoriu** , în satul Zagna , com Vădeni (Brăila)

/Spiru - n.în 1918, în Albania, stabilit în Dobrogea . **Strămutat** în iun.'51 pentru 4 ani și o lună, cu **domiciliu obligatoriu** , în satul Zagna , com Vădeni (Brăila).După eliberare , s-a stabilit în Ovidiu (Constanța) .

-Nicolae,Domnica H.

N.în 1912, în Albania, stabilită în Constanța. **Strămutată pe 18 iun.'51** ,pentru 4 ani și o lună, cu **domiciliu obligatoriu** în Bărăgan .

- Pacea* ,Aristide N., Pacea Corneliu

N.în Albania.Domiciliați în Poiana -Ovidiu (Constanța).**Arestați în aug- sept.'48**, anchetati de tortionarii conduși de **N.Doicaru** (Securitatea din Constanța) , pentru "**uneltire**" , în lotul dr.Zeană (25 persoane) .Condamnați la închisoare între **1- 7 ani** de un *Complet* format din **col.Constantin Pavelescu** (președ.) și **Eugen Ilie** (căpitan -magistrat) .

Detenția la închisorile din **Constanța,Aiud** și lagărul de muncă forțată **Peninsula**.

-----
* **Pacea** - câțiva cu acest nume (după locul nașterii , **albanezi** , **bulgari** sau **greci** ,dar foarte posibil să fi fost **aromâni**) **colonizați în Cadrilater**.După cedarea Cadrilaterului (1940) s-au stabilit în comunele din jurul Constanței , alții în Timiș.
Au fost "**culeși**" de **Securitate** și **strămutați** pentru **4 ani și 1 lună** , în Bărăgan , în Frumușița-Galați, în Zagna-Brăila .

- Panu ,Frusina Gh.

N.în 1917 în Albania ; stabilită ,prin colonizare, în Ovidiu-Constanța. **Strămutată pe 18 iunie 1951**,pentru 4 ani și o lună , cu **domiciliu obligatoriu** , în Bărăgan.

- Stilu, Nicolae V.

Născut în 1931 în Albania. Stabilit la Constanța.
Deportat în Bărăgan pentru 4 ani și o lună.

- Teja, Constantin L.

Țăran, născut în 1920 în Pleasa-Corita, Albania. Stabilit în Durostor (1934) ; mutat la Tomnatic-Timiș (1940, după cedarea Cadrilaterului. Arestat (sept.1949); condamnat de TM Timișoara la 10 ani temniță;

detenția la Malmaison, Pitești și Gherla (din mar.1951) ; din ian.1952, în camerele 99, 104 și 106, în care se făcea reeducarea: legat la ochi, de mâini și de picioare, torturat bestial de Păvăloiu Vasile, sugrumat, izbit cu ciomagul peste degete, coaste și piept; lovit în cap de Pușcașu Vasile, Păvăloiu Vasile, Dvoenchiu Victor, și Hențes Nicolae până și-a pierdut cunoștința; Păvăloiu i-a zdrobit degetele cu un clește de lemn ; bătut zilnic timp de 2 săptămâni; obligat să imite guițatul porcilor; să mănânce de pe jos, fără mâini, mâncarea fierbinte; pus să facă 300 de genoflexiuni și neputând să la execute a fost bătut și călcat în picioare de Tufeanu Mihai, Fotiu Mihai și Andrișan Ion; torturat astfel timp de 4 luni.

Transferat la mina Baia Sprie; s-a alăturat greviștilor foamei împotriva abuzurilor administrației; mutat în lanțuri la mina Valea Nistrului, apoi în Zarca de la Aiud.

Transferat în spitalul-penitenciar Văcărești (1954) , pentru a fi folosit ca martor în procesul torționarilor de la Pitești.

ARMENI

-Bocelli ,

Condamnat pentru păstrarea arhivei Masoneriei -intrate în adormire -
închis la Pitești.

-Hangian ,Crikor S.

Muzician, n.în 1886 .**Arestat** la 7 apr.1952.**A murit în 1953**, în timpul detenției.

-Haratunian,Artin G .

N.în 1912,în Siria.Stabilit în orașul Constanța. I s-a impus **domiciliu obligator 1 an și 7 luni** .

-Haratunian,Cricor G .

N.în 1926, în Turcia .Stabilit în Constanța. I s-a impus **domiciliu obligator 1 an și 7 luni** .

-Haratunian,Maria M.

N.în 1934, în Bagdad .Stabilită în Constanța.I s-a impus **domiciliu obligator 1 an și 7 luni** .

-Haratunian,Levon

[Autorul cărții "**Siberia dus-întors**"]

Născut în 1913, la Tbilisi -Gruzia . A absolvit colegiul din Veneția și Facultatea de științe din București .

Secretar al *Asociației Studenților Armeni* .

Arestat la 24 aprilie 1945 de sovietici ,a fost deportat în Siberia, cu un lot de armeni .

S-a întors în România la 16 aprilie 1956, apoi a reușit să plece , stabilindu-se în SUA (Cf. C. Ionițoiu, Dicționar H).

-Kalustian ,Leon

Ziarist, n.în 1908, la Focșani .A publicat la *Adevărul, Cuvântul, Curentul, Dimineața, Facla și Zorile* .**Arestat în 1949** .Închis la Malmaison , Jilava și Aiud.

-Kantarian ,Manuk

N.în 1892, în Asia Mică , stabilit în România.**Arestat în 1951; a murit pe 26 dec.1952 , în lagărele de la Canal.**

-Kenianian ,Grigore

Din Constanța,n. în 1932.Pedepsit cu **domiciliu obligatoriu 1 an și 10 luni** .

- Popkente, Heropian.

Preot la Biserica armenească din Constanța.

Deținut la Gherla; a fost bătut cu sălbăticie de echipa de tortionari, băgat cu capul în hârdăul cu excremente, silit să se „împărtășească” înghițind fecalele, apoi să-i împărtășească în același mod și pe ceilalți deținuți; apoi, echipa de tortionari condusă de Ion Stoian, l-a obligat pe Ungureanu Dumitru – ca medicinist – să înfigă în rectul preotului o coadă de mătură; cu sângele șiroindu-i pe coapse, preotul a fost forțat să fugă prin celulă și să strige : < Uitați-vă la mine cum m-am făcut înger-îngerăș și plec la Dumnezeu unde vă aștept și pe voi care sunteți bandiți > (Conf. C.Ionițoiu, Dicționar U și www.procesulcomunismului.com/arhiva de documente/mărturii, colecția Mihai Rădulescu).

-Savagean, Agopian.

Armean, arestat în 1949; condamnat de TM București; încarcerat la Jilava și Gherla (supus reeducării în camera 52) ; mutat la Peninsula.

BULGARI [din România], ROMÂNI [din Bulgaria și Cadrilater]

[Atenție LD: verifică dacă nașcuții în Bulgaria sunt bulgari sau români, colonizați în Dobrogea, în Cadrilater, după 1918].

-Beca , Iancu Gh.

Țăran din Beidaud (Tulcea) , n în 1905 , în Bulgaria.**Condamnat 5 ani** , pentru activitate legionară. **Rearestat** în 1949 , în "*lotul Gogu*

Puiu " , a fost **condamnat la 15 ani muncă silnică** pentru participare la mișcarea de rezistență din pădurile Babadagului .
Executat pe 16 dec.1949, pe malul lacului Siutghiol ,din Mamaia .

-Gană ,Mihai M.

Țăran n.în 1914 , în Bulgaria.Stabilit în Dobrogea.Implicat în mișcarea de rezistență .**Arestat , judecat în "lotul Hapa-Hașoti "**.**Condamnat la închisoare în 1949, eliberat în 1959.**

-Garofil ,Dimciu M.

Țăran n.în 1917 , în Bulgaria , stabilit în jud.Tulcea.**Arestat** la 23 dec.1948.**Condamnat la 7 ani închisoare** de Tribunalul Militar - Constanța (sentința nr.66 / 1949) . **Omorât în timpul acțiunii de "reeducare"** din penitenciarul Gherla , la 12 dec.1950.

-Garofil ,Stere

Țăran n.în **1906, în Bulgaria**, stabilit în Beidaud -Tulcea.Implicat în mișcarea de rezistență din Dobrogea.**Arestat , judecat în "lotul Tache Gheorghe "**,**condamnat la 5 ani închisoare** de Tribunalul Militar -Constanța (sentința nr.66 / 12 febr.1949, **semnată de col.magistrat Constantin Pavelescu**) Pedepsa ispășită în lagărul de la Peninsula.

- Gălan ,Mihai M.

Țăran n.în **1908 în Bulgaria**, stabilit în Râmnicu de Jos -Constanța .Implicat în mișcarea de rezistență din Dobrogea.Arestat la 25 august 1953 ; judecat în "*lotul Hristu Caciauna* " ; **condamnat la 15 ani muncă silnică** cu confiscarea averii , de Tribunalul Militar Teritorial București (sentința nr.95 / 6 febr.1954, semnată ca **președinte de lct.mj. de justiție, Nagy Alexandru**) , pentru "*uneltire contra ordinii sociale*".

-Geambazu , Hristu /Geambazu Tudor P. /

Țărani n.în Bulgaria, stabiliți în Constanța .Li s-a fixat **domiciliu obligatoriu** pentru 1 an și 3 luni .

-Ghindici ,Gheorghe N.

N.în 1922, în Bulgaria; colonizat în Dobrogea.**Arestat și condamnat la 5 ani închisoare** de *Tribunalul Militar* -Constanța.

-Gima ,Enache / Stere / Vasile /

Țărani născuți în Bulgaria, colonizați în Ceamurlia de Sus, com.Baia -Tulcea.Implicați în mișcarea de rezistență din Dobrogea.**Arestați în**

1949, condamnați .

-Gramoșteanu ,Fănică Gh./ Gramoșteanu ,Ion I./ Gramoșteanu ,Manole /

Țărani cu acest nume , n.în Bulgaria , colonizați în Palazu Mare (Constanța) , în Cerna (Tulcea) , în Ovidiu (Constanța).În 1951,**domiciliu obligatoriu în Bărăgan (4 ani și o lună)** .

-Guriță Gheorghe D. / Gheorghe S. / Ionel L. / Mihai I. /Nicolae D. /Petre C. /

Născuți în Bulgaria, stabiliți în localitatea Ovidiu -Constanța.**În 1951, li s-a stabilit domiciliu obligatoriu , pentru 4 ani și 7 luni .**

-Gușiță ,Gheorghe N.

N.în 1903, în Bulgaria, stabilit la Casimcea-Tulcea.Implicat în mișcarea de rezistență din Dobrogea.**Arestat** la 9 august 1949 ;**judecat în "Iotul Topan"** ;**condamnat la 15 ani temniță grea (** sentința nr.557 /21 oct.1949 , **președ.Pavelescu Constantin**) , pentru "**uneltire contra securității statului** " **Executat pe 10 martie 1950, din ordinul lui Nicolski** ,în "**trenul morții**" care transporta deținuții de la Aiud ,la Timișoara . Pe certificatul de deces a fost trecut < **insuficiență circulatorie** > .

-Hapa, Stere ,Gh.

N.în 1919 în Bulgaria, stabilit în Gottlob, com.Lovrin -Timiș.Unul din **conducătorii mișcării de rezistență din codrii Babadagului** , cu grupuri în peste 30 de comune.

Pe 21 iunie1949 ,în satul Băltăgești, com.Crucea (Constanța) , a avut loc **o confruntare cu Securitatea**,în care lăncu Cușa a fost împușcat , iar **Hapa Stere și Hașoti Nicolae au fost arestați.Torturat** în anchetă la Securitatea din Constanța (**echipa lui Nicolae Doicaru**) ;

judecat în "Iotul Gogu Puiu " ; **condamnat la moarte (** sentința nr.544/ 7 oct.1949)de Tribunalul Militar -Constanța (**președ.col.magistrat Pavelescu Constantin**) .

Executat pe 16 dec.1949 (împreună cu Hașoti) , pe malul lacului Sutghiol.

-Jaca,Gheorghe

N.în 1917, în Bulgaria , stabilit în Râmnicu de Jos, com.Cogealac - Constanța.Implicat în mișcarea de rezistență din Dobrogea.**Arestat** la 4 sept.1950 ; **judecat cu "Iotul Ion Mușat"** ; **condamnat la 10 ani închisoare corecțională (** sentința nr.422/27 oct.1950, **semnată de**

mr.Sandrea Gheorghe)de Tribunalul Militar -Constanța pentru "crima de uneltire contra securității statului " Trecut prin penitenciarele Constanța, Jilava, Peninsula ,Gherla.

-Juguleanu ,Maria Gh.

N.în 1936 în Bulgaria, stabilită în Constanța.I s-a fixat **domiciliu obligatoriu de 1 an și 6 luni** , în Bărăgan .

-Lisac, Ventislav Fr.

Maior pensionar,n.în 1914, în Durostor,stabilit în Constanța după cedarea Cadrilaterului (1940).**Arestat** la 9 apr.1949 ; **condamnat la 15 ani închisoare** (15 aug.'49) ; închis la Jilava și Aiud.
A murit în detenție , pe 16 ian.1960.

-Manafu ,Iancu M.

N.în 1916, în Bulgaria ;stabilit în satul Panduru, com.Baia - Tulcea.Implicat în mișcarea de rezistență din Dobrogea ; **arestat** pe 15 ian.1951;**condamnat la muncă silnică pe viață** de Tribunalul Militar-Constanța. **A murit pe 3 apr.1959 , în penitenciarul Gherla.**

-Manea, Mihai

Țăran, n.în 1926, în Bulgaria.Colonizat în com.Râmnicu de Jos-Constanța.Implicat în mișcarea de rezistență din Dobrogea.**Arestat** pe 17 oct.1950 ; **torturat** la Securitatea-Constanța ; **condamnat la 7 ani închisoare** (sentința nr.4449 /dec.1950 , semnată de **mr.magistrat Sandrea Gheorghe**) de *Tribunalul Militar-Constanța* .Detenția la Gherla și lagărul Peninsula.

-Mila :Maria C /Sofica V. / Steluța P. / Virginia N /.

Născute în Bulgaria ;colonizate (cu familiile) în Dobrogea.**În 1951**, li s-a fixat **domiciliu obligatoriu** în Bărăgan, pentru 3 sau 4 ani .

-Mișa ,Stere Gh(Caragheorghe)

N.în 1915 ,în Bulgaria ;colonizat în Cadrilater , apoi (1940) la Ceamurlia -Tulcea.

Arestat pe 22 iul.1948 ; **dus la Securitatea din Tulcea**, într-un grup de cca 33 persoane adunate din toate satele ; **transferați la Securitatea din Constanța** (bătuți și batjocoriți tot drumul) ; **eliberat** pe 16 mart.1949.Căutat de Securitate, **a fugit și s-a ascuns** în păduri și bălțile Dunării.**Prins și rearestat** pe 22 sept.1950 de o **echipă de securiști condusă de Ion Sarchizian.**

Torturat la Securitatea din Constanța de **Doicaru și Mihăilă**

.Condamnat la 15 ani muncă silnică (*Sentința nr. 449 / 1 dec.1950*

) de Tribunalul Militar-Constanța. Dus în 8 locuri de detenție: Jilava, Gherla (unde a fost supus "reeducării ");Cavnic,Gherla ,Aiud ; lagărele Strâmba , Grădina și Salcia.Eliberat în 1964, cu Decretul

-Mociu : Maria N. / Mihai P. / Profira V. / Victoria V. / Zaha T. /

N.în Bulgaria ;colonizați în Cadrilater ; stabiliți în Ovidiu -Constanța (1940).**Strămutați** pe 15 iun.1951 cu **domiciliu obligatoriu** pe 4 ani și o lună , în satul Măzăreni , com.Traian (Brăila)

- Nastu : Dumitru A. / Toma A. / Vanghele V. /

N. în Bulgaria, stabiliți în Dobrogea și Timișoara . **Strămutați cu domiciliu obligatoriu de 4 ani și o lună** , pe 15 iun.'51 în satul Zagna , com.Vădeni (Brăila).

-Nati :Antalita T. / Constantin Gh. / Ion Gh. /

N.în Bulgaria ; stabiliți în Dobrogea.**Strămutați cu domiciliu obligatoriu de 4 ani și o lună** , pe 15 iun.'51 în satul Zagna , com.Vădeni (Brăila).

-Nedelcu ,Ion Gh.

N.în 1899,în Bulgaria.**Stabilit** în com.Corbu -Constanța.**Arestat** pe 30 nov.'49 ,penru sprijinirea partizanilor; **torturat** la Securitatea din Constanța (**de N.Doicaru**) ;**condamnat la 10 ani închisoare** (*Sentința nr.128 / 10 mart 1950*) de Tribunalul Militar -Constanța , pentru "*uneltire contra ordinii de stat*" (art.209 C.P.) **A murit în penitenciarul Gherla**, pe 9 sept.1954.

- Pacea (sau Pocea) Gheorghe H. / Doxia T. -frate /

N.în 1934, respectiv în 1935, în Bulgaria.Părinții s-au stabilit **prin colonizare** în Ovidiu -Constanța. **Strămutați în 1951**, pentru 4 ani și o lună , cu **domiciliu obligatoriu** în com.Frumușița -Galați .

-Palas, Iancu / Stere -fiu /

/Iancu- țăran "*chiabur*" ,n.în 1897, în com.Pestera (Bulgaria) ; stabilit prin colonizare , în com.Râmnic-Constanța.Arestat pe 25 august 1953, printr-o înscenare a Securității ; anchetat la Securitatea din Constanța ; implicat în **procesul "Iotului Caciauna Hristu "** ; **condamnați** la 15 ani închisoare (*Sentința nr. 95 / 6 febr.1954*) de Tribunalul Militar -Constanța (**președ. lct. mj de justiție**, magistrat la Tribunalul Militar Teritorial -București,**Nagy Alexandru**) pentru "*uneltire contra ordinii sociale*" (art. 209 C.P.).Detenția la Constanța, Canal, Gherla.

/ Stere - n.în 1924 . Arestat în aceeași zi ; anchetat la Securitatea din

Constanța ; judecat în același proces ; **condamnat la 15 ani închisoare** .

-Palavra , Stere Gh

Țăran n.în 1923, în Bulgaria , **stabilit prin colonizare** la Ceamurlia de Sus -Tulcea.

Arestat pe 8 sept. 1950 ; anchetat la Securitatea din Constanța ; implicat într-un **proces de 21 persoane** ("*lotul Ploscaru Stere* ") - înscenat la ordinul Moscovei , în timpul războiului din Coreea - acuzate de **legături cu partizanii din Dobrogea** ,pregătiți de "**sprijinirea anglo -americanilor**" . **Condamnat la 4 ani închisoare** (*Sentința nr. 449 / 1 dec.1950*) de Tribunalul Militar-Constanța (**președ. mr. Gh.Sandrea** .)

-Pandele,Manole G. / Polixenia-soție /

N.în 1928, respectiv 1930, în Bulgaria ; stabiliți prin colonizare în Dobrogea -Constanța.

Strămutați-deportați în 1951, pentru **4 ani și 1 lună** în Bărăgan .

-Papazică ,Vasile A.

Țăran, n.în 1907 ,în Bulgaria.Stabilit în Ceamurlia de Sus -Tulcea , prin colonizare.

Arestat pe 8 iul.1949 ; **torturat** la Securitatea din Constanța (**de Nicolae Doicaru**) ; **condamnat la 12 ani închisoare** de Tribunalul Militar-Constanța. **A murit pe 9 ian.1955**, din cauza condițiilor de exterminare .

-Parizianu ,Gheorghe (Gioga)

Român n.în com.Gorna -Bulgaria , cu studii liceale la Sofia , colonizat în Cadrilater.

După cedarea Cadrilaterului (1940),s-a stabilit la Moinești-Bacău ,devenind **student** la *Facultatea de Medicină* din Iași ,membru **org.legionare din Bacău** ,activ în organizarea rezistenței anticomuniste din zona Tazlăului .**Arestat** la 15 mai 1948 ; **bătut cu bestialitate** la Securitatea din Iași (**de Blehan Octavian și Danielevici**), silit să dezvăluie informații despre celula de rezistență din pădurea Solonț -Bacău. Plasat în fața trupelor securiste au înaintat spre **bordeiul partizanilor** care, de teamă să nu-l omoare pe camarad, s-au predat (Eugen Berza , Ion Buliman , Mihai Iorgovan) .

A urmat o **anchetă sălbatecă** în care Buliman a fost ucis, iar Gioga desfigurat.

Judecat într-un **lot de 23 de tineri** (1949) , de *Tribunalul Militar-*

lași - în deplasare la Suceava- de președ. **col.Ion Gheorghe** , care a pronunțat o **sentință cu mii de ani închisoare** .

După un stagiul la închisoarea din Suceava , Gioga a fost transferat succesiv la Jilava, Pitești și Gherla , fiind supus unor **torturi bestiale de echipele "reeducării"** conduse de Eugen Țurcanu (unii din ei, foști colegi în lotul în care a fost condamnat : Prisăcaru, Bordeianu, Sobolevschi ș.a.) .În febr.1950, Adrian Prisăcaru l-a denunțat pe Gioga că participase la asasinarea unui soldat sovietic . A fost transferat în *Camera 3 biserică* , unde a fost torturat chiar de *Comitetul de reeducare* .

-Perceleanu [Perceliev,Perceli ,Cutina]:Stere-Teja V. /Dumitru V., Nicolae(Coli) V.-fii /

/Mihai-văr / Elena-mamă /

Români originari din Bulgaria,stabiliți în '44 în România, prin colonizare(la Moinești-Bacău),

/Stere Teja -n.în Dorcovo , în 1923.Pantofar ,s-a mutat în România ,împreună cu părinții .

Arestat pe 15 mai 1948 ; torturat și condamnat la 6 ani închisoare pentru "*uneltire contra ordinii sociale*"(art.209 C.P.);detenția la penitenciarele din Bacău, Suceava,Gherla și Peninsula.

/Dumitru -n.în Velingrad, în 1927, fiul Elenei ;absolvent al *Liceului Românesc* din Sofia (unde i s-a schimbat numele în Perceli) ; absolvent al *Facultății de Medicină* -lași, stabilit în București (căminul *Venus*) ; căutat de Siguranță (apoi de Securitate), **a trăit 4 ani în clandestinitate** (sub numele de Naum Cutina).**Arestat pe 16 iunie 1952 în București ; condamnat la 10 ani închisoare** de *Tribunalul Militar*-lași ;detenția la Pitești, Gherla, Aiud, Jilava, Periprava. **Eliberat în 1962-** după 2 ani de domiciliu forțat - **a părăsit România ,stabilindu-se în SUA.**

/Nicolae (Coli)-fiul Elenei, frate cu Dumitru ; absolvent al Liceului *Petru Rareș* din Roman și al *Facultății de Medicină* -lași , stabilit la București (cu fratele, apoi la părinți)

Pe **19 iun.1952, a fost arestat** (la trei zile după arestarea fratelui) de un comando de **50 de milițieni** care au năpădit în casa lor.**Condamnat la 10 ani închisoare** de *Tribunalul Militar*-lași , executați la lași, Pitești, Gherla, Aiud și Jilava .Eliberat în 1962.

/Mihai -văr .16 ani a trăit în clandestinitate. **S-a predat în 1964**, fiind eliberat imediat (grațierile) .

/ Elena- mama.Arestată în 1951 ; **condamnată la 1 an muncă forțată** de *Tribunalul Militar*-lași (pedeapsă executată în grădina lagărului de la Ghencea-București), pentru că a sărit să-și apere fiul de securiști.

-Peride ,Anastase -Erfalia

N.în 1914, în Bulgaria, domiciliat în Constanța.Strămutat cu **domiciliu obligatoriu** în Bărăgan.

-Rumbeacu, Enache H./ Florica /Gheorghe/ Hrisula /Vasile/ Maria /ș.a.

Zeci de familii de bulgari cu acest nume din jud. Constanța (Ovidiu, Mangalia, Mihail Kogălniceanu ș.a.) deportate la 18 iul.1951 în Bărăgan, pentru 4 ani și o lună.

-Scupra,Atanase P./Anastasia G./Ecaterna N./Gheorghe N./Hristu T.Vasile T./

Familii cu acest nume, originare din Bulgaria, stabilite în România-Dobrogea, deportate în 1951 în Bărăgan pentru 4 ani și o lună.

CEHI

-Geigle ,Adolf I .

N.în Cehoslovacia,stabilit în Constanța .I s-a fixat **domiciliu obligatoriu pe 4 ani și 2 luni.**

GRECI [din România], AROMÂNI , colonizați]

-Aramis, Vanghele

Grec din Constanța.**Arestat** în 1958 , **cu un grup de greci** , fiind **condamnat** de Tribunalul Militar din Constanța , pentru "*activitate contra regimului* " .

-Bazuca, Iancu

Negustor grec,stabilit în Constanța.**Condamnat și închis** în urma unei înscenări puse la cale de Securitate .

-Bileca ,Vanghele N./Olimpia / Stela /Steluța /

Funcționar din Constanța , n.în 1922, în Grecia.Arestat pe 1 iul.1949 , anchetat cu duritate la Securitatea din Constanța, **condamnat la 20 ani muncă silnică** (sentința nr.553/13.10.1949) pentru "*uneltire contra ordinii sociale*" , încarcerat la Constanța, Jilava și Aiud. Femeile din familie, **condamnate la domiciliu obligatoriu** , 4 ani și 1 lună .

-Geambazu ,Hristu

Țăran n.în 1922,în Grecia, stabilit în Constanța .**Arestat** , **condamnat la 7 ani închisoare**

-Glafkos , (?)

Cetățean grec, venit în România,(cu aprobarea regimului statului comunist) cu **grupul comuniștilor lui Marcos**. **Arestat și închis la penitenciarul din Mărgineni** .

-Hagi, Constantin

N.în Grecia , în 1921.Stabilit în com.Baia -Constanța.**Medic** în comună .

Arestat pe 1 iulie 1949, pentru că acordase îngrijire medicală partizanilor din zona Babadag. **Torturat la anchetele** de la Securitatea -Constanța.**Judecat în "lotul Gogu Puiu "** ,condamnat **la 5 ani închisoare** (sentința nr.544/7 oct.1949)de Tribunalul Militar -Constanța.

Închis la Aiud, **eliberat pe 1 iulie 1954**, a reușit să se repatrieze în Grecia.

-Juguleanu ,Enache Gh.

N.în 1928 ,în Grecia; stabilit în Constanța.

La 18 iun.1951 ,i s-a fixat **domiciliu obligatoriu 2 ani în Bărăgan**.

-Juguleanu ,Maria P.

N.în 1925, în Grecia ; stabilită cu familia la Techirgol (Constanța) .

La 18 iun.1951 ,i s-a fixat **domiciliu obligatoriu 4 ani și 1 lună** în Bărăgan.

-

-Mociu : Anton P. / Aspasia T./ Mena D. / Hristu H. / Vasilica N /

N.în Grecia ;colonizați în Cadrilater ; stabiliți în Ovidiu -Constanța.

Strămutați pe 15 iun.1951 cu **domiciliu obligatoriu pe 4 -3 ani**, în satul Măzăreni , com.Traian (Brăila)

-Nicolaidis ,Petros H.

N.în 1903 ,în Grecia. Stabilit prin **colonizare** ,în Constanța. Arestat pentru propagandă împotriva regimului comunist. **A murit în detenție**, pe 12 dec.1952 .

-Scrima, Constantin Gh.

Născut în 1918 în Pecivori-Grecia, stabilit în România.

Profesor la Fac. de Litere din București.

Arestat (1952); condamnat la 1 an închisoare; detenția la Securitatea din Constanța.

-Scupra, Dumitru V./Hristu Gh./Tasu-Tănase H./Virginia C./

Familii cu acest nume, originare din Grecia, stabilite în România-Dobrogea , deportate în 1951 în Bărăgan, pentru 4 ani și o lună.

-Sotiris, [?].

Grec din grupul de comuniști condus de Marcos, abandonat de sovietici, răspândiți în țările satelite Moscovei. Arestat în 1951; întemnițat la Mărgineni și Tg. Ocna.

LIPOVENI

-Mihailov ,Ivan C

Din Delta Dunării .**Arestat** în 1949 ,pentru adăpostirea unor partizani. **Condamnat la 10 ani închisoare.Prin 1951**, la 80 de ani, **aproape orb** ,era târât la muncă forțată , în lagărul Peninsula.

SLOVACI

[LD: nu am material despre această minoritate]

-Slovacii din Făgetel (Sălaj)

[Cf.ProTV., reportaj ,28 iun.2009]

Preotul satului spune, printre altele:În 1959/ '60, **slovacilor li s-au luat pădurile , fără acte .**

După '89,**nu li s-au retrocedat** , deoarece **li s-a cerut să dovedească** că pădurile au fost ale lor. **Satul este depopulat.** Merg la lucru în Slovacia. Au **școală** , au un **cămin de caritate** pentru bătrâni, cu sprijinul unor **măicuțe venitedin Elveția.**

[Cf.ProTV., reportaj ,28 iun.2009]

- Peloc ,Iosif

Slovac din Pecica-Timiș. Electrician.**Arestat, condamnat la 2 ani închisoare** de *Tribunalul Militar* din Timișoara. Prin 1952 se afla la **lagărul de la Onești.**

- Szuhansky, Iuliu.

Țăran slovac din Nădlac-Arad, născut în 1932 . Arestat în 1951 de Securitatea din Arad; condamnat de TM Timișoara la 3 ani închisoare, executați la Canal; eliberat în 1954.

TURCI,TĂTARI

[LD: vezi tragedia celor cca 10.000 de tătari refugiați din Crimeea în România.]

-18 apr. 1944 Ordinul lui Stalin de deportare în Siberia a tătarilor din Crimeea

-Abdulhamid Muhedin

Tătar din jud.Constanța , **condamnat pentru înaltă trădare** pentru că **i-a ascuns și ajutat pe tătarii din Cimeea** , fugiți de persecuțiile rusești .Trecut prin închisorile Constanța și Aiud.

-Agdohan ,Keazim

Turc, proprietar de vase. A fost **condamnat în 1950** și închis la Jilava și Mărgineni

-Camburu , Stere D.

Negustor turc, din Constanța.N.în 1927, în Turcia.**Arestat** la 1 iul.1949, **condamnat la 12 ani muncă silnică** , de Tribunalul Militar-Constanța (sentința 553/ 13 oct.1949, președ. col.magistrat , Constantin Pavelescu), "*pentru uneltire împotriva securității statului* " A ispășit pedeapsa la Constanța, Jilava, Gherla , lagărele de muncă de la Canal.

-Curtmula ,Enan C.

Hoge tătar.Învățător. Membru PNȚ.N.în 1896, la Abrud (Constanța).**Arestat** la 20 apr.1952, **condamnat la 10 ani muncă silnică** , de Tribunalul Militar -București (sentința 179 / 11 martie 1953), pentru "*crimă de uneltire contra ordinii sociale*" .

A murit în penitenciarul Botoșani , la 25 mai 1961 .

-Curtmula ,Etem Mufti

Tătar din Medjidia.Arestat .**Condamnat la 5 ani închisoare corecțională** pentru "*uneltire contra ordinii sociale*" .Detenția în lagărul Periprava.

-Edip ,Bechir

Turc din Dobrogea.**Arestat** în 1952.**Condamnat** pentru "*acțiuni dușmănoase contra regimului* "

-Edip ,Mehmed Ali

Hoge la geamia din parcul Carol-București. N.în 1908 la Tropaisar - Constanța .

Condamnat la muncă silnică pe viață.**A murit la penitenciarul Văcărești** , la 29 martie 1960.**Geamia a fost dărâmată**.

-Emin ,Mihat -Omer

N.în 1928, în Bulgaria.Arestat la 21 nov.1951 , judecat pentru **legături cu Consulatul**

Turciei. Condamnat la 12 ani muncă silnică de Tribunalul Militar Constanța.

A murit la închisoare , la 17 nov.1961.

-Emin Mustfa -Ali

Hoge la geamia Coiciu din Constanța .Arestat în 1950 , torturat la Securitatea din Constanța.

Condamnat la muncă silnică pe viață ,pentru "*uneltire contra regimului comunist*" de Tribunalul Militar Constanța

- Enuș ,Mail / Enuș Iuliu M.-fiu /

Cetățeni români de origine turcă. **Ridicați de la domiciliu de NKVD** , fără ca autoritățile române să știe motivul arestării și ce s-a întâmplat cu ei .

-Fazal ,Negip/Sultana-soție /

N.în 1906 , în satul Tătaru -Comana (Constanța) .**Arestat la 14 oct.1948** , de Securitatea Constanța ,pentru că **a ascuns și ajutat tătari fugiți din Crimeea** să treacă în Turcia .

Omorât în timpul anchetei , după 6 zile , **la 21 oct.1948**.Corpul a fost predat familiei.

/Sultana -arestată în 1952, torturată în anchetă , **condamnată la 8 ani muncă silnică**, pentru ascunderea tătarilor fugiți din Crimeea. **A fost închisă** la Constanța, Jilava, Miercurea Ciuc și Mislea.Eliberată în 1960.

-Geafer,Iusuf

Hoge .N.în 1908,în sat Nuntași , com.Istria -Constanța.Tată a 8 copii.

Arestat la 20 apr.1952, **judecat cu "Iotul tătarilor din Crimeea "** ascunși în Dobrogea. **Condamnat la 8 ani închisoare** , pentru "*uneltire contra ordinii sociale*" .

-Geafer, Selim

Hoge , n.în com.Valea Seacă -Constanța.**Arestat** la 18 martie 1952,**condamnat la 8 ani închisoare**, pentru "*uneltire contra ordinii sociale*".

-Geambazu ,Cornelia P.

N.în 1912, în Turcia, stabilită în Dobrogea.**I s-a fixat domiciliu obligatoriu**, pentru 2 ani și 2 luni

-Geanachi ,Nazif

Hoge .N.în 1913 , în com.Istria -Constanța.**Arestat** la 17 apr.1952

.Condamnat la 4 ani închisoare, pentru "uneltire contra ordinii în stat"

-Gelal ,Gevdet

Funcționar în Medgidia(Constanța) **.Arestat** în 1953, **condamnat la 8 ani închisoare** .

În 1955, era la Târgu Ognă ,grav bolnav.

-Ibraim ,Rafet

Salariat la Direcția Magazinelor -Constanța.**Anchetat cu duritate la Securitatea din Constanța** pentru că, în perioada 1952-'53 ,**a ajutat cu alimente și bani deținuții politici eliberați din lagărul Peninsula.**

-Ibraim ,Tasim

Învățător în Constanța.**Arestat ; condamnat la 8 ani închisoare** de Tribunalul Militar-Constanța, pentru "*uneltire contra ordinii sociale*".Închis la Gherla și lagărul peninsula.

-Iosuf, Geafar

Preot musulman și învățător în com.Istria-Constanța (tată a 8 copii)
Arestat în apr.1952 , pentru găzduirea unor tătari refugiați din Crimeea .**Eliberat apoi rearestat** în 1956 , a fost **închis până în nov.'61.**

-Irsmbabet , Iusuf

Hoge în Constanța, n.în 1903, în satul Izvorul Mare , com.Peștera - Constanța.

A adăpostit tătari (refugiați din Crimeea, luptători ptr .independență), le-a facilitat legăturile cu tătarii din țară și din Turcia.**Arestat și condamnat la muncă silnică pe viață , 10 ani degradare civică și confiscarea averii** , (sentința nr.179 / 11 febr.1953 , **procuror cpt.de justiție, Mohor Rudolf**) de Tribunalul Militar Teritorial București , într-o ședință secretă .

-Iusmbabet ,Normmbabet

Hoge în orașul Constanța (cartierul Anandelchioi) **.Arestat în 1952 ; condamnat** de Tribunalul Militar -Constanța.

-Iusuf ,Dugai

Hoge în com.Moșneni-Constanța.**Arestat** în 1953 ; **condamnat la 14 ani muncă silnică** pentru "*uneltire contra ordinii sociale*" de Tribunalul Militar-Constanța.

-Iusuf,Geafar

Hoge și învățător însatul Nuntași, com.Istria-Constanța.**Arestat în aprilie 1952**, pentru că a găzduit refugiați tătari din Crimeea.**Condamnat și închis** până în 1956.

Rearestat la scurt timp (atmosfera evenimentelor din Ungaria) ,eliberat în 1961.

- Kemal, Zaid

Din Medgidia -Constanța.**Arestat în 1948; anchetat** de Securitatea din București (Rahova), timp de 4 luni.

-Mehmed, Ahmed

Din Dobrogea.Student.**Arestat și condamnat la închisoare** în 1949 .Detenția la Jilava și Pitești ,unde a fost supus "reeducării "

-Mehmed, Edip Ali

Hoge în Megidia -Constanța.**Arestat și condamnat în 1953** .Detenția la **Jilava și Pitești, unde a murit în 1957.**

-Memet , Iacob / Memet, Zore Ustianov /

Tătari din Crimeea (Baidâr-Simferopol) , refugiați ,ținuți ascunși de tătarii din Dobrogea.

Prinși, arestați și anchetați în 1952 de Securitatea -Constanța; **judecați și condamnați** (Sentința nr.1 769 /11 mart.1953) , de Tribunalul Militar-Constanța .

-Memet ,Laim Vani / Memet ,Mendu /

Tătari din Dobrogea , care au protejat **tătari refugiați din Crimeea.** /**Laim Vani** - învățător în satul Dulcești , com.Unirea -Constanța .**Arestat** pe 20 apr.1952 ;**judecat cu "lotul tătarilor refugiați din Crimeea"** ; **condamnat la 15 ani muncă silnică** (Sentința nr. 1 769 /11 mart.1953) , de Tribunalul Militar-Constanța, pentru ajutorarea refugiaților.

/ **Mendu** -din com.Comana-Constanța ;arestat la 30 aug.1952 ; judecat și condamnat în același proces (11 mart.'53).

- Musin ,Ali

Inginer din Constanța.**Arestat și condamnat la 2 ani muncă silnică** (15 aug.'52) . Trimis la muncă silnică în lagărul de la Bicz ; eliberat în 1954.

- Musin ,Suliman

Din satul Sibioara , com.Lumina -Constanța.**Arestat** la 16 mai 1953 ; **condamnat la 3 ani închisoare** (*Sentința nr.829 / 11 sept.1953*)de Tribunalul Militar-Constanța .

- Mustafa, Amet

Muftiu în orașul Constanța.**Arestat** în 1953 ; **condamnat la 10 ani închisoare** .

Detenția la Constanța, Jilava, Gherla.

- Mustafa, Fichiret O./ Mustafa Ibraim /

Din Constanța și Sibiu. **Condamnați la 3 ani închisoare** pentru tentativa de trecere a frontierei .

-Mustafa :Sefchet M. / Uzgun M. /

Din Techirghiol -Constanța.**Strămutați pe 18 iun.1951** , cu domiciliu obligator de 5 ani .

-Mustafa , Zeiadin

Funcționar în Constanța. **Condamnat la 5 ani închisoare** pentru "*uneltire contra ordinii sociale* "

- Mustagep, Husein

Hoge în Constanța , n.în 1910, în Negrești -Constanța.**Arestat** în 1953 ;**condamnat la închisoare pe viață** de Tribunalul Militar-Constanța, pentru sprijinirea tătarilor refugiați din Crimeea.

- Mustagep, Samedin

Hoge în Constanța , n.în 1910, în Negrești -Constanța.**Arestat** în 1953 ;**condamnat la închisoare pe viață** de Tribunalul Militar-Constanța, pentru **sprijinirea tătarilor refugiați** din Crimeea.

-Mutalip , Sagit Ali A.

[LD: **scenariu stereotip** după care s-au produs **numeroasele arestările** făcute cu scopul de a **compromite reprezentanțele "statelor capitaliste"** ,la București .Este un "capitol de "**istorie a spionajului**" pentru care nu ne asumăm competența, având în vedere secretomania de care este înconjurat și după decembrie'89 .Semnalăm doar cazurile - nu puține - pentru care **sute de cetățeni români și-au pierdut libertatea sau viața.**]

Hoge în orașul Constanța , n.în 1907, în com.Cogealac - Constanța.**Arestat la 11 aug.1952**, în urma unei înscenări a Securității ; **condamnat la 15 ani muncă silnică** de Tribunalul militar- București , pentru "*înaltă trădare și spionaj*" în favoarea

Turciei .

A murit la penitenciarul Gherla , în 1963.

-Naim , ?

Tânăr din Constanța, absolvent al liceului "*Mircea cel Bătrân* "

.Arestat în 1948 (?) ; acuzat de spionaj în favoarea *Consulatului Turciei* din Constanța , condamnat la 20 de ani muncă silnică de *Tribunalul Militar-București*, în baza unui dosar cu probe false, întocmit de Securitate.

A murit în 1953, în penitenciarul Aiud.

-Neazif,Geanacai

Învățător, hoge, în satul Nuntași, com.Istria -Constanța.**Arestat** pe 17 apr.1952, pentru ajutorarea tătarilor fugiți din Crimeea .**Condmanat la 5 ani închisoare** , pentru "*uneltire contra ordinii sociale și înaltă trădare* " (art. 209 C.P.) de *Tribunalul Militar-Constanța*
Detenția la penitenciarele Aiud și Pitești.

-Negip-Fazal,Hagi / Sultana-soția /

[**LD: După 1948, împreună cu soția și alți tătari ,ar fi organizat adăpostirea a cca. 10.000 de tătari refugiați în România, despre care nu se știe mai nimic. Când au venit ? De ce ?]**

Funcționar la *Banca Populară* din Constanța ;**animator al vieții social-culturale a tătarilor** din Constanța - a creat poezii și piese de teatru despre tradiția istorică a tătarilor .

Arestat de pe stradă ,pe 15 oct.'48 ; **Omorât după 5 zile** , în timpul anchetei, **de Nicolae Doicaru**. La 22 oct.,trupul mutilat a fost dat familiei cu **specificația "sinucis"** .

Soția -arestată , anchetată și condamnată la închisoare în 1952.

- Omar, Ali (Madras)

N.în 1922, în Turcia (fiul consulului român din Turcia Simpliceanu Eugen) .

Arestat în 1948 pentru tentativa de trecere frauduloasă a graniței ; **rearestat în 1954** pentru că ... a participat la nunta unui legionar ;**condamnat la 12 ani închisoare** .

Eliberat în 1959, lăsat să plece în Turcia.

-Omer , Lufti I.

N.în 1892, din com.Corbu-Constanța.**Arestat** în 1953, sub **acuză de spionaj** , în urma unei înscenări a Securității. **Omorât pe 8 nov.1953, în timpul anchetei.**

-Refic, Giumali.

Țăran turc (născut în 1913), din com. Valea Seacă- Constanța. Arestat în 1949; torturat la Securitatea din Constanța; condamnat în 1950 la 5 ani muncă silnică; încarcerat în lagărul Peninsula și penitenciarul Gherla.

-Resitova, Urie / Anisie-Rositovana.

Familie de tătari din Simferopol-Crimeea, refugiați la Constanța în 1943; arestați din ordinul NKVD în 1951și deportați în URSS.

-Risat, [?].

Tătar, medic. Arestat și condamnat.

- Teofic, Isleam.

Turc din com. Grăniceru-Constanța. Arestat (1952); torturat la Securitatea din Constanța; condamnat la 10 ani muncă silnică.

- Teofic, Samedin.

Țăran turc din com. Dulcești-Constanța. Condamnat (1953) la 10 ani muncă silnică, pentru găzduirea și ascunderea tătarilor refugiați din Crimeea.

-Sabah, Sami.

Turc de origine, născut în 1913 în Dobrogea; condamnat de Tribunalul Militar Constanța (1949);încarcerat la Jilava, Gherla și minele de plumb de la Baia Sprie.

-Sadac (?).

Tătar din Constanța. Condamnat în 1949 ca „dușman al poporului”; închis la Văcărești , unde a murit în același an, din cauza torturilor.

-Sadac, Bas.

Muftiu tătar în Mangalia. Arestat (1952); torturat la Securitate pentru sprijinirea tătarilor refugiați din Crimeea care refuzau să se întorcă acasă; condamnat pentru înaltă trădare; a murit în 1957 în penitenciarul Pitești.

-Sadac, Ibram.

Muftiu tătar în Dulcești-Constanța. Arestat în 1953 de Securitate, care i-a înscenat implicarea într-o tentativă de creare a „Mișcării Național-Tătare”; anchetat-torturat de lt. Crișan Petre; condamnat la 15 ani muncă silnică pentru „uneltire”; mort în detenție.

-Saib, Veli Abdula.

Hoge tătar în Albești- Constanța, născut în 1903. Aresta-torturat la Securitatea Constanța de cpt. Crișan Petre, învinuit că pregătea tineretul Tătar în scopuri naționaliste (cucerirea independenței Crimeii). Condamnat în 1953 la 7 ani muncă silnică, la Tribunalul Militar Constanța (judecător, cpt.Mohar Rudolf).

-Salia, Memet Mendu.

Tătar din Constanța, născut în 1903. Condamnat în 1953 la 5 ani închisoare, pentru activitate naționalistă în comunitatea tătarilor.

-Sedali, Daeegi.

Probabil unul din cei 10.000 de tătari refugiați din Crimeea, ascuns în com.Tătaru-Constanța, la Hagi Negip-Fazal, membru al Comitetului Național Tătar(unde erau ascunși mulți tătari refugiați din Crimeea). Arestat în 1952.

-Sefit, Ibrahim.

Născut în 1926 la Ada-Kaleh, fiu de pescar, bolnav psihic; arestat de mai multe ori în interbelic, datorită convingerilor și activităților comuniste. Arestat în 1953 și închis timp de 2 ani, din ordinul ministrului de Interne Alex. Drăghici (cu care ar fi fost închis la Doftana); eliberat în iunie 1954, s-a stabilit la Sibiu unde, în dec. 1954, a încercat să vorbească cu ministrul Drăghici, venit la Sibiu.

Ministrul a refuzat să-l primească și a ordonat lt.col.Briceag Nicolae să-l lichideze.

Sefit Ibrahim a fost încătușat , dus în pădure între Șura mare și Slimnic, împușcat și îngropat de o echipă formată din: Munteanu Ilie, Popa Oprea, Lutenco Nicolae, și Vaides Mihai. Actele asasinatului- în care nu apărea numele ministrului – au fost întocmite de lt. col. Crăciun Gheorghe.

Dosarul acestei crime și cercetările ulterioare se găsește în Arhiva SRI, fond „D”,nr.9604, vol.4, fila 1-10 (Cf. C.Ionițoiu, Dicționar S).

- Suliman,Musin M.

Tătar născut în 1923 în Sibioara-Constanța. Arestat și torturat la Securitatea Constanța; condamnat la 2 ani și 6 luni închisoare pentru uneltire.

- Sultana, [?].

De origine tătară; a sprijinit și găzduit tătarii refugiați din Crimeea; arestată împreună cu un grup de conaționale (1952); încarcerată la Constanța, Jilava și Mislea.

- Şaban, Amet.

Subinginer din Constanța, de origine tătară. A susținut și găzduit conaționali refugiați din Crimeea din cauza prigoanei staliniste; arestat și torturat la Securitatea din Constanța; condamnat la 20 de ani muncă silnică pentru uneltire.

- Şaipveli, Abdula.

Hoge tătar în Tulcea (născut în 1903 în Albești-Constanța). Arestat (apr.1952); anchetat-torturat la Securitate de cpt. Crișan Petre; lt. maj. Bolohan Zamfir-procuror- i-a întocmit rechizitoriul de trimitere în judecată, învinuit că a ascuns tătari refugiați din Crimeea, a colectat bani și a pregătit tineri conaționali, în vederea luptei pentru eliberarea Crimeii. Condamnat la 7 ani temniță (sentința 179 / 11martie 1953 semnată de cpt. Mohor Rudolf).

- Şefchet, Musa.

Tătar din Dobrogea. Arestat (apr.1952) de Securitatea Constanța, într-un lot de 39 de conaționali care au găzduit și ajutat pe tătarii refugiați din Crimeea, de teama deportărilor ordonate de Stalin (18 apr. 1944); condamnat la 8 ani temniță (martie 1953).

- Şuiap, Sabrie As.

Născut în Bulgaria. Stabil în județul Constanța. Arestat (19 apr.1951), împreună cu grupul tătarilor din Dobrogea; condamnat pentru înaltă trădare.

- Veli, Negeati / Osman/ Seifula A. /

Tătari stabiliți în Dobrogea, dislocați în Bărăgan cu domiciliu obligatoriu, pe perioade cuprinse între 2 și 4 ani.

- Zecherea Hagi-Ali.

Născut în 1908 în Sibioara-Constanța.Participant la constituirea mișcării de rezistență, împreună cu Gogu Puiu și Nicolae Fudulea (Vezi T-Țărani-victime).

Arestat de Procuratura Milit. Constanța la 9 aug.1949 pentru activitate în organizația de partizani din pădurea Babadag; torturat la Securitatea din Constanța de lt. Gh. Mihăilă și mr. Nicolae Doicaru; condamnat de TM Constanța la 12 ani muncă silnică pentru „uneltire” (sent. 598 / 1949 semnată de col. C. Pavelescu – vezi T-Justiția comunistă); detenția la Colonia Nistru, Aiud și Gherla; eliberat la 21 mar.1961(Cf. IICCMER, Fișa matricolă penală).

UCRAINENI

[LD:21 ian.2008 ,pentru ucraineni,situația este destul de complicată - confuză (ca să nu spun altfel) .**Pe de o parte** ,foarte mulți ucraineni ,după anexarea (1940) și reanexarea nordului Bucovinei de către URSS (1944) ,au devenit "**cetățeni sovietici** " .

Pe de altă parte , mulți din cei rămași în hotarele Bucovinei românești ,au fost folosiți de noua stăpânire -ca înrudiți etnic și lingvistic cu rușii - ca unelte de represiune anti-românească.

Cu evoluțiile geo-politice ce au marcat **destinul acestei țări (și nații) vecine** (1944-1989) ,devenite și mai complicată după **destrămarea URSS**" și reconfigurarea hotarelor Ucrainei pe seama Basarabiei , deci a României (ca fruct a **Pactului Hitler -Stalin !**)**subiectul pare "suspendat " , "înghețat " , "paralizat"** dacă nu cumva **definitiv închis**.

Rămâne , însă , ca o rană nevindecată , drama fiecărui om - fie el român sau ucrainean , moldovean sau basarabean -zdrobit **în cleștele genocidar comunist** .

-Caba, Olga

Scriitoare , n.în 1913, la Volovoje-Podkarpatțko (Ucraina) .**Arestată, condamnată** . A executat pedeapsa la Mislea, Ghencea, Văcărești

-Fasticofski ,Valeriu

Fost luptător în trupele ucrainene ("**Bandera**") ,stabilit în România.**Arestat .Condamnat** . A executat o parte din detenție în **penitenciarul Mărgineni**.

-Odoviciuc, Ivan

[LD: este și acesta un "**caz**" despre care istoriografia comunistă a păstrat o totală tăcere.

Din motive conjuncturale (cu episoade tulburi și complicate , ca în zonele de graniță din nordul Bucovinei) , **eroismul maramureșenilor români** a fost contracarat de **acțiuni secesioniste ucrainene** (instigate și susținute de armata sovietică și comuniști) , despre care, ulterior, a fost interzis să se vorbească .]

Prefect comunist în Maramureș, numit de autoritățile sovietice.

În febr.1945, a **cerut lui Stalin alipirea Maramureșului la Ucraina Sovietică**. Ca reacție, românii au constituit **Comitetul Național Român al Maramureșului** , care au chemat românii la rezistență

.**Mihali Gavrilă Strifundă** - țăran din Borșa -Maramureș (**primar liberal** între 1935-1940 ,până la ocuparea Ardealului de Nord ;**revenit la conducerea primăriei** după eliberare

a ridicat satele din Valea Izei și Valea Vișeuului. Pe 5 mart.'45, s-a produs o **confruntare pe podul Izei** , sovieticii deschizând foc

asupra mulțimii ,făcând mai multe victime.

Mihali Gavrilă s-a dus la Cluj, și a înaintat un **Memoriu** lui Petru Groza , după care **s-a refugiat în munți**.**Prefectul Odoviciuc a fost destituit** (7 apr.'45) dar Mihali a fost **hărțuit, dat în urmărire** , prins și arestat ('48) , eliberat , iar arestat('49) ; eliberat ,iar arestat ('50) **Rerestat** în nov.1958 ; **condamnat la 8 ani închisoare** de *Tribunalul Militar-Cluj*, pentru "*uneltire contra ordinii sociale* " , **a murit pe 21 febr.1961, în penitenciarul Botoșani .**

-"Miliția" ucraineană.

L-a arestat pe **prefectul de Maramureș, Mihali Petre** ,în primăvara 1945,în perioada **tranziției administrative** , după părăsirea autorităților horthyste .**L-a arestat împreună cu mai mulți români , pe 5 martie 1945** în încercarea de trecere a Maramureșului sub administrație ucraineană sovietică. Români au fost **torturați și eliberați**.

- Toniuc, Izidor Stanislav.

Vicar general greco-catolic ucrainean. După desființarea vicariatului, cei 40.000 de enoriași din 31 de parohii, au fost trecuți cu forța la ortodoxism. Arestat (oct.1948) ; anchetat timp de 8 luni; condamnat la 8 ani temniță; familia a fost evacuată din locuință; soția îndepărtată din învățământ; copiii exmatriculați din școală; li s-a stabilit domiciliu obligatoriu.

ȚIGANI

[LD. File de jurnal, 10 mai 2013 : în memorialistica studiată și în lucrările de istorie dedicate represiunii comuniste sunt pomeniți mulți țigani, alăturați atât mișcării de rezistență din munți cât și revoltelor țărănești din satele României.

Din păcate, marginalizarea lor din punct de vedere economic și social, se reflectă și în domeniul rezistenței anticomuniste.

Circumstanță agravantă : țiganii au fost folosiți de securiști și milițieni, în acțiunile de urmărire și anchetare a victimelor].

-Dianu, Constantin

Căldărar.N în 1923, la Colțești.Arestat , a murit în 1954, la Aiud

- Gheorghe, Simion

N.în 1884 , în satul Vârciorova, com.Bolvașnița-Caraș Severin . A făcut parte din organizația lui Aurel Vernichescu , contribuind cu bani și alimente. **Arestat în 1949, a fost condamnat la 2 ani închisoare.**

-Râhlea, Ion Gh.

Născut în 1882 la Briceni-Basarabia. Deportat în 1949 împreună cu soția, Fevronia, în reg. Kurgan, URSS- pentru „vina” de a fi țigan.

-Simion, Gheorghe. Zis Căceu.

Fierar din Vârciorova, Caraș-Severin, născut în 1905.

Membru al organizației de rezistență anticomunistă Vernichescu-Uță-Târziu, pe care a sprijinit-o cu alimente și bani.

Condamnat la 2 ani închisoare pentru omisiune de denunț și ajutor dat partizanilor; detenția la Poarta Albă.

/ Frazer, Angus, „Țigani” . Atenție LD : de completat-redus materialul

Editura Humanitas, 2009 . [Ar exista **statistici relative la holocaustul țigănesc**; că ar fi pierit cca **500.000 în holocaustul hitlerist**.]

[LD:23 febr.2009 :problema țigănească în actualitate]

De câteva luni, avem cu Italia un conflict acut pentru **țigani - romii/cetățeni români** , care au invadat peninsula.Redivivus în diverse variante **"cazul Mailat" : viol-tâlhărie-asasinat** .

Prilej de dat cu părerea privind "problema" ; ediții speciale în presă și televiziuni ; demersuri diplomatice , culminând cu vizita ministrului de Externe la Roma , cu conf. de presă Fratini-Diaconescu ...etc etc...

Văd -aud : pe mereu **"reprezentantul" Păun și Mădălin Voicu** ; un **tânăr țigan Costel Bercuș** - președ. fundației **"fonduri ptr.romi"** ; o **tânăra cântăreață** de muzică țigănească (superbă, școlită , care vorbește normal despre țigani , reabilitând numele: **ț-gange** ;

Nota

Ar trebui explicata cu atenție puținătatea referirilor la țigani în dicționarele victimelor și numărul mare de țigani tortionari semnalati în mărturii. In acest sens este interesantă analiza.

/ Angus Frazer, ȚIGANII , Originile, migrația și prezența lor în Europa ,

[**THE GIPSIES**,1995] Trad. Dan Șerban Sava , Editura "Humanitas", 1998

,Colecția Națiuni, Mentalități

[LD:22 mai.2011 : **Lucrare captivantă, interesantă, despre o populație și o cultură prezentă în Europa de veacuri** , căroră nu li se pot atribui conceptele de " **popor**" , " **națiune**" , " **patrie**" , datorită stilului lor de viață și vicisitudinilor la care a fost supusă . Din cartea

lui Frazer,, ne-au stârnit un deosebit interes **concluziile sale privind situația țiganilor din țările " blocului comunist " (Capit. 9 -Epoca modernă , pag.270) ,temă ocolită de istoriografia comunstă, inclusiv cea din România]**

[LD:Rezumat - simple note - informații (neprelucrate , necomentate)

În anii de după război, transferul de teritorii și de populații între diferite țări , va căpăta o nouă dimensiune ca în cazul celor 15 milioane de germani transferați din răsăritul Europei . [Vezi la tabloul *Țigani - victime*]

[Războiul al II-lea mondial]

Sfârșitul războiului al II-lea mondial a marcat o masivă redistribuire a țiganilor care au supraviețuit holocaustului din Europa. În principal acest lucru se datorează deportărilor pe scară largă ,dar parțial și fugii dintr-o țară în alta . De ex., din Slovenia și Croația către Italia în căutarea unui mediu mai puțin distrugător.

Revenirea la starea de pace , va conduce la o nouă circulație a țiganilor. Cei eliberați din lagărele morții vor fi abandonați ca deportați sau apatrizi și supuși la tot felul de restricții birocratice sau speciale. În anii de după război, transferul de teritorii și de populații între diferite țări , va căpăta o nouă dimensiune ca în cazul celor 15 milioane de germani transferați din răsăritul Europei . Destul de des , familii prinse în această strămutare de populații, s-au confruntat cu o opoziție puternică în încercarea lor de a fi acceptați în Germania , iar aceia care au reușit să-și încheie călătoria, erau departe de obținerea cetățeniei .

Într-o formă mai puțin directă , expulzarea a peste 2 milioane de germani de origine sudetă [Cehia] , va conduce la migrații în masă în perimetrul frontierelor Cehoslovaciei .

Mii de țigani își vor părăsi așezările izolate din zona rurală a Slovaciei . Unii se vor stabili în zonele de la frontiera de Vest, de unde fuseseră evacuați germanii. Și mai mulți însă, se vor muta în cartierele din zona industrială a orașelor , angajându-se ca muncitori necalificați în fabrici și pe șantierele de construcții

Un alt tip de transfer , se va produce după 1950, din URSS către Polonia, când un adevărat val de expatriați va părăsi fostele teritorii poloneze , alipite acum de către URSS. Printre cei transferați s-a aflat și un grup de romi , în principal căldărari și geambași, care la începutul războiului (1939) fuseseră deportați din acea regiune, dincolo de Urali . Aceștia au avut mari dificultăți de integrare în rândul romilor din Polonia, datorită faptului că în timpul internării *codul de puritate* a fost respectat cu strictețe, pe când în Polonia, supraviețuirea impusese o oarecare destindere a acestuia

Pe urmă ,agitația politică va genera , la rândul ei , alte dislocări .Printre cei 150.000 de refugiați care au fugit în Occident după revoluția maghiară din 1956, s-au aflat și țigani ; Apoi evenimentele din Portugalia , din anii '70, au produs un exod al țiganilor înspre Spania . În cea mai mare parte , însă , migrațiile au avut la bază rațiuni de ordin economic.

[Țigani în Occident]

Unele dintre acestea nu au atras atenția asupra lor : printre milioanele de " gaster beiter" [muncitori străini] ajunși în Germania și provenind din Turcia, Iugoslavia, Grecia și Spania , se vor afla și țigani care preferând să-și ascundă identitatea, vor căuta să dobândească slujbe curente și să-și trimită copiii la școală .

Mai degrabă , în ton cu trecutul și din Balcani au plecat un val de țigani,, cum de altfel s-a mai întâmplat în decursul istoriei acestora .Acest val va începe în anul '60, sursa reprezentând-o Iugoslavia, unde reglementările de frontieră au devenit mai blânde decât în restul Europei răsăritene. El s-a răspândit spre Vestul continentului, concentrându-se cu precădere în Italia, Austria, Germania Franța și Olanda .Unii dintre ei încearcă să emigreze în Statele Unite , dar foarte puțini vor reuși .Mișcarea va fi cât se poate de heterogenă ,reușind să cuprindă atât țigani sedentari, cât și nomazi, dintr-o mare varietate de grupări tribale și lingvistice. Cei mai remarcați sunt țiganii din sudul Iugoslaviei , cunoscuți sub numele de *xoraixaneroma* [*țigani turci*] pentru a-i deosebi de alții , în deosebi de țiganii creștini .Denumirea colectivă , ascunde totuși o semnificativă diversitate a stilului de viață și a dialectului *romani* [neromânesc] .

Italia va fi una din primele destinații iar veștile favorabile primite de acolo, vor duce la sosirea rudelor primilor veniți , cât și la un număr tot mai mare de țigani de pe o arie de răspândire mai largă.

Acest lucru a făcut ca întregul climat să evolueze spre ostilitate , și la scurt timp după aceasta , și alte țări au fost supuse unor acțiuni de recunoaștere .Aceia dintre țiganii care , în țările de origine, se sedentarizaseră (precum *xorane* din Kosovo) vor manifesta tendința de a redeveni nomazi , chiar și aceia dintre țigani care , în Iugoslavia se hotărâseră să renunțe , parțial , la nomadism, urbanizându-se și devenind semi-sedentari , vor continua , de regulă , să se deplaseze periodic de la un oraș la altul , de la o țară la alta , în permanentă căutare de noi mijloace de trai . La intervale regulate, mulți dintre ei se vor întoarce în Iugoslavia, ducând înapoi banii strânși și tot felul de mărfuri cu căutare la ei acasă . În mare parte, analfabeți și lipsiți fiind de orice fel de educație, fără o cunoaștere suficientă a limbii, cât și datorită originii lor țigănești , găsirea unei slujbe curente va fi pentru aceștia o mare dificultate .

Negustoria ambulantă de mărunțișuri și celelalte activități practicate de ei , dovedesc faptul că se obținea un câștig mai substanțial atunci când țiganii lucrau în grupuri mici , deplasându-se către sate și orașe situate la mare distanță de sălașele lor temporare , pentru ca apoi , să-și poată permite perioade de inactivitate .Alții , în schimb , au trecut la negoțul cu fier vechi .

În cazul țiganilor turci (*xorane*) din Bosnia și Muntenegru , prelucrarea aramei va continua să rămână un mijloc de câștigare a existenței , tendința manifestată acum fiind mai degrabă de producere a unor piese decorative , extrem de ornamentate.

. Ajutoarele provenire de la ASIGURĂRILE SOCIALE, VOR DEVENI UN FACTOR NOU ȘI SEMNIFICATIV ÎN ORGANIZAREA LOR ECONOMIOCĂ .

Aceste variate surse de venit , sunt rotunjite prin cerșetorie și ghicit, activități care pentru unii dintre țigani , vor reprezenta principala ocupație . Cerșitul cade , de regulă , în sarcina femeilor ,însoțite adesea de către copii , sau chiar a copiilor , mai ales atunci când , împotriva cerșetorilor adulți sunt aplicate sancțiuni legale.

Alții , însă , se vor axa pe săvârșirea delictelor mărunte , precum furtul din magazine, hoția de buzunare , furtul de vehicule ; copiii mai mici , vor fi din nou atrași din cauza imposibilității urmăririi judiciare .

Țiganii sedentarizați cu mai mult timp în urmă , nu vor arăta nici un fel de simpatie față de noii veniți și față de fărădelegile produse de aceștia, deși , de regulă , se străduiau să nu antagonizeze populația din localitatea în care acești viețuiau .

Tipul de locuințe diferă de la o zonă la alta .În afară de rulotele trase de vehicule și de cocioabele ordinare , corturile vor fi utilizate doar în cazuri de urgență și atunci acestea vor fi de tipul celor fabricate pentru uz turistic.

În Italia , majoritatea țiganilor iugoslavi se vor lăsa atrași de taberele mici improvizate la periferia unor orașe.

În Germania, mulți dintre țigani se vor stabili în barăcile asigurate de către stat .

În Franța exista posibilitatea de a avea acces în spațiile rezervate pentru țigani , unde aceștia puteau viețui alături de *manouke* și *gitanii* francezi.

Se puneă îndeobște problema ocupării unei cocioabe într-un bidonville , atâta timp cât acestea aveau să supraviețuiască buldozerelor .

Olanda va oferi în 1977 ,o soluție asupra căreia s-a reflectat un timp mai îndelungat, și anume cînd după câțiva ani de relații incomode cu țiganii proveniți din străinătate și locuind acolo ilegal , guvernul a decis sub presiune din partea Parlamentului , să

reglementeze situația cel puțin a unora , vreo 450 persoane , printre care mai mulți țigani turci (xorane) .

Țiganilor li s-au asigurat mai întâi locuințe semi-permanente , apoi permanente , după care s-au înființat școli pentru copii și adulți (aceștia nu prea cu chef) .

Experimentul va rămâne totuși unic , întrucât se va trece la înăsprirea măsurilor luate împotriva intrușilor veniți din străinătate.

Atari migrații vor produce urmări considerabile la nivelul organizării sociale.

Dar cele mai frapante și concentrate mișcări ale țiganilor se vor petrece ca urmare a destrămării comunismului . Examinarea celui mai recent capitol din emigrația țiganilor europeni presupune însă mai întâi o trecere în revistă a politicilor naționale postbelice în chestiunea țiganilor.

[x Țiganii în sistemul comunist]

După cel de-al doilea război mondial, pentru grosul țiganilor perspectivele vor fi îngădite de frontierele unei singure țări , unica lor chestiune de interes reprezentând-o strategiile aplicate de autorități pe plan intern.

Linia de demarcație va separa Răsăritul de Occident, majoritatea țiganilor din Europa rămânând în țările cu regim comunist *

[* The Gypsies of Eastern Europe , editată de D:Crowe și J.Kolsti , New-York și Londra , 1991. Se referă la sit. țiganilor din România , Cehoslovacia și Ungaria]

Acest lucru ar fi trebuit să conducă -și uneori a și condus- la o oarecare ameliorare a situației acestora , dat fiind faptul că noile autorități plecau de la premiza că era de datoria statului de a acorda asistență grupărilor sociale subdezvoltate .În plus, teoria marxist - leninistă asigura existența diferitelor naționalități și minorități (o categorie mult mai flexibilă) în cadrul statului , recunoscând în același timp că se pot bucura de o serie de drepturi .

Noile țări comuniste , urmând strategii destinate mai degrabă promovării unor țeluri ideologice , decât lichidării nedreptăților sociale , se vor deosebi între ele în ceea ce privește aplicarea unor atari principii în chestiunea țiganilor.

În practică însă, la un moment dat, în majoritatea țărilor comuniste , s-a urmărit integrarea socială a țiganilor întrucât orice persoană ajunsă la vârsta la care putea munci , avea atât dreptul cât și obligația de a munci , în cadrul unei unități cooperatiste sau de stat , orice inițiativă particulară fiind considerată ilegală .

Orice grup care nu respecta modelul, perturba conceptul fundamental

al planificării centralizate .

[URSS]

Uniunea Sovietică însăși îi recunoscuse pe țigani cu peste 20 de ani înainte , în 1920 , drept o minoritate națională , aceștia putând fi înscriși în actele de identitate și în pașapoartele interne ca "*tsigan*" [În 1959 , numărul celor înregistrați astfel, s-a ridicat la 134 000 ;mulți însă au preferat ca copiii lor să fie înregistrați drept ruși , armeni , etc.

Cu ocazia recensământului din 1979, cifra oficială va fi de 209.999 țigani]

În 1926 , se formează Uniunea Țiganilor din întreaga Rusie ,

Se deschid apoi o serie de școli primare în care procesul de învățământ se va desfășura în limba romani , cărțile și periodicile vor fi tipărite tot în această limbă , după care se începe activitatea de creare a unei limbi literare .

Teatrul Țigănesc de Stat înființat în 1931, este singura instituție a țiganilor care nu va fi desființată atunci când , în anii '30, autoritățile vor adopta o altă politică a țiganilor.

Nici în perioada postbelică nu se va ajunge la o reînnoire a politicii și strategiei anterioare. Nomadismul va fi interzis de către o lege adoptată în 1956.

Legea va fi aplicată însă cu superficialitate , pentru că o serie de grupări nomade își vor continua deplasarea de la un colhoz la altul , pentru a desfășura diverse munci de sezon. Alții își vor continua afacerile particulare ilicite ca negustori ambulanți , ocupație adesea trecută cu vederea .

[POLONIA]

Polonia este primul stat comunist care de la începutul anilor '50 încearcă să asigure integrarea țiganilor nomazi, oferindu-le adăpost și locuri de muncă .

Mulți dintre copiii țiganilor au fost înscriși în școli , în același timp încercându-se înființarea de ateliere cooperatiste , având la bază meșteșugurile tradiționale , precum căldărăria. În general însă, munca în aceste ateliere , nu-i prea atrăgea pe țigani , fiind necalificată, prost remunerată și necesitând efort fizic .

Nomazii vor continua să pribegească dintr-un loc în altul , dar în 1964, autoritățile vor adopta măsuri coercitive : li se interzice țiganilor deplasarea în căruțe cu coviltir , are loc înregistrarea lor forțată și se trece la aplicarea cu strictețe a reglementărilor cu privire la întâlnirile și adunările acestora .

După 2 ani de zile, numărul țiganilor nomazi va scădea în mod drastic, și curând după aceasta , peste 80 % din copiii de țigani vor merge la școală chiar dacă numai cu intermitențe.

Sedentarizarea va aduce cu sine propriile probleme : în anii '80 , disputele dintre noii locuitori ai caselor și vecinii lor vor fi frecvente ; Sute de țigani vor fi apoi alungați din Polonia , pierzându-și cetățenia . [Ungaria]

Ungaria va întâmpina și ea dificultăți de ordin social, întru cât apariția tot mai frecventă a țiganilor în societate (și rata înaltă a natalității) , va genera noi tensiuni și antagonisme.

Strategiile oficiale și cele de partid, vor oscila în privința recunoașterii ritmului rapid de creștere a numărului țiganilor. Vreme de 7 ani , tarafurile de țigani au fost suprimate ca "rămășiță a vremurilor decadente" .

În 1958, ia ființă un Comitet Consultativ al Țiganilor , care va fi abandonat în 1960, odată cu declarația că aceștia nu constituie o minoritate națională și cu o referire la adresa "falangei de prejudecăți" împotriva țiganilor , în deosebi în zonele rurale.

În 1974, se reînființează Comitetul Consultativ , pentru a fi înlocuit în 1986 , de către un Consiliu al Țiganilor , mai reprezentativ , urmat apoi de înființarea Asociației Naționale a Țiganilor care va avea ca scop stabilirea de legături între cele 200 de Cluburi Culturale locale .

Se fac unele progrese în ceea ce privește asigurarea de locuințe și de locuri de muncă pentru țigani .

În ceea ce privește educația , autoritățile vor fi la început de acord cu menținerea copiilor de țigani în școlile maghiare .Apoi, datorită problemelor de limbă ale copiilor (care utilizau ca limbă maternă limba romani , sau un dialect românesc al acesteia) , autoritățile vor începe să încurajeze, în mod experimental, predarea în limba maternă sau acesteia alături de limba maghiară .

[Cehoslovacia]

[Într-o formă mai puțin directă , expulzarea a peste 2 milioane de germani de origine sudetă [Cehia] , va conduce la migrații în masă în perimetrul frontierelor Cehoslovaciei . Mii de țigani își vor părăsi așezările izolate din zona rurală a Slovaciei . Unii se vor stabili în zonele de la frontiera de Vest, de unde fuseseră evacuați germanii. Și mai mulți însă, se vor muta în cartierele din zona industrială a orașelor , angajându-se ca muncitori necalificați în fabrici și pe șantierele de construcții] [.....]]

Cel mai instructiv exemplu de tratament sinuos aplicat țiganilor de către un regim comunist, îl vom găsi , însă , în Cehoslovacia .

Strategia utilizată de cehi este în mod variat simbolizată de un amestec de condescendență și neliniște , de paternalism și despotism, de inactivitate binevoitoare și încercări epuizante de aplicare a unor soluții radicale.

În primul deceniu după preluarea puterii de către comuniști , în

1948, aparatul de partid și de stat se va ocupa cu probleme mult mai presante. Din punct de vedere ideologic, se presupunea că întrucât "țigani erau victime ale capitalismului", odată cu înfrângerea acestuia se va rezolva în mod automat și problema lor.

În ciuda știrilor din mas media despre victoriile obținute în ceea ce privește frecvența școlară a copiilor de țigani, încadrarea în muncă și, în general, asimilarea țiganilor, în 1958, se produce un moment de cotitură, când autoritățile ajung la concluzia că identitatea de grup a țiganilor trebuie nimicită, dacă se are în vedere progresul acestora. Ca urmare, se decretează că țigani nu sunt un grup etnic, ci doar oameni care "păstrează o structură demografică vădit diferită" de restul populației.

În același an, se adoptă o lege stipulând școlarizarea copiilor de țigani și sedentarizarea atât a nomazilor (în mod practic, numai o minoritate în cadrul întregii populații țigănești și cu referire, în principal, la grupările de origine valahă), cât și a semi-nomazilor, prin înregistrarea lor într-un anumit loc și interzicerea desfășurării activității într-altul. Legea va da rezultate foarte bune în ceea ce privește eradicarea nomadismului.

Căruțele cu cai ale țiganilor valahi fiind o țintă cât se poate de vizibilă, poliția putea să efectueze razii la locurile de tabără, să omoare caii și să de a foc la căruțe. Legea se va dovedi însă ineficace, atunci când se va încerca controlarea seminomazilor, mulți dintre aceștia deplasându-se continuu între domiciliul aflat în Slovacia și locul de muncă din Cehia.

În ciuda acestui fapt, planul de integrare a fost abordat cu același entuziasm de care s-a dat dovadă și în cazul altor programe alimentare ale timpului, precum plantarea conopidei sau promovarea prieteniei eterne cu Mongolia.

Autoritățile locale în ale căror sarcină cădea înregistrarea țiganilor și asigurarea locurilor de muncă și a locuințelor pentru aceștia, vor găsi, de regulă, că este mai comod să-i ignore.

Se dă dispoziție provinciilor să strângă date cu privire la țigani și să întocmească un plan pe termen lung, de asimilare a acestora. Strategia pusă astfel la punct în 1985, va urmări îndeplinirea a două obiective: încadrarea în muncă a țiganilor apti de muncă și desființarea cătunelor de țigani și a altor "concentrări indezirabile" (circa 1300).

Mai trebuia de asemenea să se organizeze o campanie împotriva analfabetismului și parazitismului, și pentru acest scop, s-a solicitat Academiei de Științe să efectueze o cercetare cu privire la viața dușă de țigani.

Integrarea a fost concepută ca o capitulare necondiționată a țiganilor

, considerați un popor primitiv , înapoiat și degenerat .

La recensământul efectuat în anul următor (1966) , se vor înregistra 221 526 de țigani , stabiliți în deosebi în estul țării . Pe arunci , tot al 11-lea copil născut în Cehoslovacia , era țigan [9, 9 %] .

Noua schemă de "dispersare și transfer " , va avea la bază strămutarea regulată și planificată a țiganilor din așezările din Slovacia , în Vestul Cehiei , în zone cu o densitate redusă de țigani pentru a obține o răspândire uniformă , dar cât se poate de redusă ca număr, pe întreg teritoriul republicii .

Acțiunea va fi de la început sabotată de finanțarea necorespunzătoare , restricțiile de ordin birocratic , ostilitatea autorităților locale și , în cele din urmă ,de nerespectarea reglementărilor de către țigani .

Evenimentele vor lua o întorsătură alarmantă când din nou , își fac apariția prejudecățile rasiale , în deosebi în sfera locativă (inclusiv o propunere venită din partea unui grup de muncitori de trimitere a țiganilor înapoi în India , pe cheltuiala statului) . Până la sfârșitul anului 1968 , se va ajunge la oprirea programului , astfel încât numărul de strămutări neplanificate va depăși cu mult pe cel al transferurilor planificate . Strămutarea masivă a țiganilor care a avut loc în Cehoslovacia postbelică reprezintă , în general, un caz tipic de migrație de la sat la oraș , în căutarea unui loc mai sigur, într-un mediu mai extins.

Apoi , vreme de câțiva ani , se încearcă în mod efectiv tratarea țiganilor ca minoritate națională , permițându-li-se să organizeze cooperative și să înființeze propriile asociații socio-culturale. Ultimele dintre acestea , vor spori rapid , atrăgându-i nu doar pe țiganii mai săraci , dar și numărul mic și influent considerați ca asimilați în totalitate .

. " Normalizarea " care a urmat Primăveriide la Praga arată caracterul efemer al experimentului , astfel că în 1973, toate organizațiile de masă ale țiganilor sunt dizolvate pe motiv că " nu au reușit să-și îndeplinească funcția de integrare " , iar planul de introducere al limbii romani ca mijloc de instruire în școala primară , este abandonat .

Autoritățile revin la asimilare ca unică soluție . Unele strategii vor fi continuate în taină , precum presiunile exercitate asupra miilor de țigănci , ca după nașterea câtorva copii să se supună sterilizării .

Recensământul din 1980 , indică o explozie demografică , fiind înregistrați 288.4440 de țigani . Dar și această subevaluare , reprezintă cca 2 % din întreaga populație (8 % în Slovacia de Est) , aceste cifre putând crește rapid datorită ratei înalte a natalității în

rândul segmentului mult mai tânăr al populației țigănești .

Din punctul de vedere al educației , se observă un progres față de datele furnizate de recensământul din 1970 : de ex . doar 10 % dintre țiganii cu vârstă mai mare de 15 ani , nu au primit nici un fel de educație , față de cei aproape 30 % înregistrați cu zece ani înainte . Pe de altă parte, numărul absolvenților de studii superioare, crește de la 45 . la 345 .

[ROMÂNIA]

România și Bulgaria, la rândul lor, vor dovedi aceeași rezistență în privința acordării statutului de grup etnic țiganilor .

În problema școlarizării și a sprijinului cultural acordat țiganilor, România nu va încerca să ia măsuri comparabile cu cele luate , chiar dacă numai pe hârtie, pentru minoritățile maghiară și germană .

Și , întrucât rolul țiganilor devine mai important în vechile și adânc înrădăcinatele prejudecăți față de aceștia , se vor intensifica *

-----
* cf. S.Beck, " *Tsiganii - Gypsies in socialist Romania* " , apărut în Giessener Hefte fur Tsiganologie , 1-4 / 1886, pp. 109- 127)

Guvernul a continuat politica de sedentarizare forțată, urmată apoi de dispersarea grupurilor mai numeroase, iar de la începutul anilor '70, va refuza chiar să recunoască existența țiganilor.

Ca parte componentă a acestui program de "sistematizare" , Ceaușescu , " conducătorul " , va încerca să le distrugă cultura și să-i bage cu forța în ghetourile sărăcicioase din orașe , sau în așezările deprimante de la țară .

Obiectele lor de preț - monezile mari de aur din perioada austro-ungară - forma preferată de păstrare a economiilor - vor fi confiscate de către Poliție și Securitate , iar posesorii lor nu vor scăpa nici-o dată de hărțuire .

[Bulgaria]

Bulgaria va întreprinde o campanie de asimilare , vreme aproape 30 de ani .

Un Decret emis în 1858, le interzice țiganilor să pribegască și impune Consiliilor să-i trimită la muncă în fabrici și cooperativele agricole .

Unele din vechile cartiere de țigani , vor fi demolate , iar familiile adăpostite în apartamente de bloc .

Începând cu anul 1969, se înființează școli separate pentru a asigura miilor de copii de țigani o educație elementară , cât și pentru ai îndrepta spre ucenicie și absolvirea de școli tehnice .

Era interzisă folosirea limbii romani în aceste școli .

În același timp, prin închiderea și exproprierea ziarelor și a

asociațiilor lor, autoritățile vor submina capacitatea țiganilor de a-și păstra individualitatea .

Începând cu anii 1970, se va încerca desființarea pe cale legală a acestei numeroase minorități (5 % pesemne din totalul populației) . Se interzice folosirea termenului " țigan " , în actele de identitate , și (ca parte a măsurilor cu caracter general , luate împotriva musulmanilor) cei purtând nume musulmane sunt obligați să și le schimbe cu altele noi , de origine slavă .

Ziarele și revistele vor bloca toate informațiile în acest sens .

În anii '80 , statul va merge și mai departe cu aceste măsuri , încercând să reglementeze chiar și folclorul , prin interzicerea oricărui influențe turcești sau străine .

Singura încurcătură o reprezintă faptul că muzica țigănească, deși puternic influențată de cea turcească, continuă să fie foarte solicitată la nunțile , botezurile și celelalte sărbători bulgărești , neputând fi astfel desființate .

Deznodământul a fost că țiganii s-au adaptat , în felul lor, la mediul oferit de societatea socialistă din Bulgaria .

Din p.d.v. economic, situația lor s-a îmbunătățit , fiind și mai mult atrași în sistemul educațional , chiar dacă la sfârșit se manifestă tendința de a-i angaja pe țigani în slujbe mai slab remunerate .

Totuși , ori de câte ori va fi posibil, în ciuda reglementărilor stabilite , țiganii își vor rotunji salariile prin inițiative particulare specifice pieței libere , sau vor continua să-ți găsească public pentru munca lor , în ciuda interdicțiilor.

[Iugoslavia]

[Sfârșitul războiului al II-lea mondial a marcat o masivă redistribuire a țiganilor care au supraviețuit holocaustului din Europa . În principal acest lucru se datorează deportărilor pe scară largă ,dar parțial și fugii dintr-o țară în alta . De ex., din Slovenia și Croația către Italia în căutarea unui mediu mai puțin distrugător.]

În Iugoslavia, chestiunile legate de originea etnică aveau să joace un rol important , într-o federație înființată după război , dată fiind complexitatea ei de ordin național , lingvistic și cultural, care la rândul ei se va reflecta în diversitatea propriei populații țigănești - una din cele mai numeroase din lume. Și tocmai aici , strategia multiculturală va progresa cel mai mult.

În această fortăreață de partizani marxiști dar pluraliști ,li se va acorda în 1981 țiganilor statutul de naționalitate (Narodnost) , din p.d.v. constituțional , pe picior de egalitate cu alte minorități , precum albanezii, maghiarii și turcii .

Deși noul statut nu avea să fie aplicat uniform de către diferitele republici iugoslave , le va aduce țiganilor o limbă și drepturi culturale.

Mass media va renunța să mai folosească cuvântul " țigani " , cu conotație peiorativă , și îl va înlocui cu " rom " , după care o serie de posturi de radio și de televiziune vor începe în mod regulat să difuzeze programe în limba romani .

În comunitățile mai mari , asociațiile sociale și culturale ale țiganilor apar cu zecile, iar țiganii vor începe să participe pe plan regional și în politică .

În 1983, limba romani va fi introdusă într-o serie de școli primare , începând cu provincia Kosovo , locuită cu precădere de albanezi . În ciuda absenteismului și a ratei înalte a abandonului școlar ,(doar 220 % dintre adulți au absolvit școala primară) , câteva sute de țigani au reușit profesional , devenind medici , avocați , ingineri etc.

Majoritatea, totuși , au continuat să ducă o viață mult sub medie , în deosebi în Croația și Slovenia , republicile mai prospere din nord , spre care se vor îndrepta multe familii de țigani , devenind locuitori ai mahalalelor de la marginea Zagrebului , și oameni de serviciu și muncitori sezonieri prost plătiți la Liubliana.

Iugoslavia a fost singura țară comunistă care nu a încercat sedentarizarea forțată a țiganilor. Direcția sedentarizării a venit mai degrabă din partea condițiilor economice , decât din partea autorităților , iar tranziția a fost ca o reluare a unor evenimente care cu un veac înainte generaseră vaste schimbări în partea de Vest a continentului .

/ Tranziția

Pe măsură ce condițiile de viață ale clientelei și ustensilele utilizate s-au adaptat la industrializare , și țiganii nomazi din Iugoslavia vor face același lucru .La început aceștia se instalau în apropierea satelor , sau la marginea târgurilor , locuiau mai tot timpul anului în corturi transportate în căruțe trase de cai și își câștigau existența pe seama unei societăți agrare , fiind uneori căldărari (arămari) , alte ori ghicind și cerșind alimente .

Acum însă se stabilesc în orașele și târgurile mai mici , își cumpără mașini și microbuze ca să-și transporte cortul și se îndeletnicesc cu comercializarea mărfurilor de--a gata , noi sau folosite , precum îmbrăcămintea purtată , produse industriale de calitate a II-a , sau orice alte articole , de larg consum deficitare .

[OCCIDENT]

Nomadismul în sine nu mai putea fi interzis în mod expres, dar sistemele legislative destinate societăților de tip sedentar , puteau avea același efect. Nomazii vor fi pur și simplu evacuați , sau obligați să-și vadă mai departe de drum, ori poate tolerați ,în locuri precum gropile de gunoi , fără apă , sau grupuri sanitare . (exemple , exemple) .

[Anglia]

prima Circulară pentru locuri de campare speciale (febr.'62) , de către Ministerul Lucr. Publice , ilustrează ce se poate obține . Se stipulează că țiganii veritabili sau romii au dreptul de a-și duce viața cf tradiției , având nevoie pentru aceasta de locuri de campare .

Deși sunt menționați doar "țiganii veritabili " , fără o definiție a lor , circulara în mod practic îi are în vedere pe toți nomazii.

În 1964, la recensământul nomazilor din Anglia și Țara Galilor din rulote , barăci sau corturi se ajunge la concluzia că numărul lor se cifrează la cel puțin 15.000 de suflete sau cca 34000 de familii , cifră considerată în prezent drept o serioasă subevaluare . 1968. Legea locurilor de campare , intră în vigoare în 1970.Obligă autoritățile locale să amenajeze locuri de campare pentru nomazi .

În iul.1990 , nr 7357 de rulote , în locuri autorizate în timp ce alte 4610 (39 %) de rulote sunt instalate în locuri neautorizate .

Până la această schimbare bruscă , evenimentele au avut o evoluție similară în majoritatea țările vest-europene, în măsura în care au existat strategii speciale , deosebite de substatutele lor de pe plan local.

[Franța]

În 1949 , în Franța se constituie o echipă de lucru oficială pentru analizarea cererilor cuvenite din partea țiganilor nomazi " la o vreme când multe dintre comunitățile locale le interziceau acestora accesul "

Echipa va recomanda abandonarea " politicii de represiune și interdicție " , iar ministerul de Interne își ca da binecuvântarea oficială față de această abordare cu caracter mai progresist .

22 de ani mai târziu , carnetul antropometric pentru nomazi va fi în cele din urmă abolit, înlocuit fiind de către un carnet de circulation ce va trebui verificat lunar , de către poliție .

Presiunea exercitată asupra autorităților locale , în scopul înființării locurilor de campare s-a născut în mare parte , din îndemnuri lipsite de succes , pentru ca apoi prin intermediul subsidiilor venite de la centru , să sfârșească prin a se impune consiliilor locale obligația asigurării șederii pe termen scurt a nomazilor . Odată această obligație îndeplinită , autoritățile locale erau libere să interzică camparea în alte locuri decât cele amenajate în acest scop .

La sfârșitul anilor '80, se constată că pe cea mai mare parte a teritoriului Franței cu precădere în nord-vest, locurile de campare sunt inegal răspândite , condițiile asigurate variind de la foarte primitive , până la o dotare corespunzătoare a acestora , în plus fiind amenajate și câteva spații de locuit .

Pe plan educațional , grupuri de voluntari vor organiza o mare varietate de experimente pilot, dar nu se poate consemna existența

unei strategii centrale coerente .

[Italia]

În Italia, autoritățile locale și cele centrale nu vor înființa un număr de campinguri autorizate , și dacă totuși vor exista unele excepții , atunci acestea vor fi rezultatul inițiativei particulare , venite din partea unor categorii sociale speciale .

[Belgia]

La rândul ei , va renunța să mai facă deosebire de clasă , în vreme ce înființarea de campinguri este lăsată , în general, în seama consiliilor locale, cu sprijin financiar de la centru .Majoritatea celor aprox. 2 duzini de campinguri sunt înființate cu scopul de a se reglementa situația rulotelor ce nu mai fuseseră mișcate din loc de câteva decenii .

[Spania]

În Spania se pune mai puțin problema lichidării nomadismului , întrucât majoritatea țiganilor locuiau în cartierele sărace ; trebuia , mai degrabă , întreprins ceva în legătură cu aceste barrios și cu mahalalele de cocioabe .

Mai puțin vizibilă este însă discriminarea înșelătoare făcută în plata zilierilor în agricultură ; în 1989, pe ogoarele din Murcia , pentru o oră de muncă bărbații primeau 300 de pesetas , femeile 250 pesetas , iar țiganii doar 200 de pesetas.

Pentru desființarea acestor pete nefaste de pe hartă , unele autorități municipale vor da între-adevăr curs recomandărilor Guvernului , adoptând programe privind construcția de locuințe .

Guvernul va acorda subsidii pentru înființarea de clase pentru preșcolari .

Spania ajunge însă la concluzia că acțiunea de mutare a familiilor de țigani , în noile locuințe, sau de școlarizare a copiilor acestora, ar putea declanșa o reacție adversă din partea restului populației

[Suedia, Olanda]

Și nu doar în această țară , întrucât reacții de acest gen vor exista chiar și în Olanda, Suedia , două țări în anumite privințe dintre cele mai receptive.

Suedia va accepta sute de țigani expulzați din Polonia, pe care îi va trata ca refugiați, ajutându-i să găsească adăpost și lucru .

Olanda, la rândul ei , va adăposti un număr considerabil de țigani din străinătate.

În privința nomazilor autohtoni , autoritățile optaseră în favoarea constituirii unor grupuri mai mari de *woonwagengewoners* concentrate într-un număr relativ mic de centre .

Legislația olandeză din 1968 , va conduce la înghesuirea nomazilor în parcuri regionale, odată cu înființarea de școli speciale și de clase

pentru adulți.

La începutul anilor '70, va avea loc o schimbare a politicii în privința țiganilor , când caracterul impropriu al marilor campinguri devine din ce în ce mai vizibil ; dar și înlocuirea lor cu un număr de spații mai mici , se dovedește a fi un lucru extrem de dificil .

În chip similar , atunci când politica din domeniul educației va opta pentru integrarea copiilor în clasele obișnuite, reacțiile pe plan local vor genera adesea probleme , în parte datorită faptului că nivelul educației școlare în rândul nomazilor era extrem de scăzut, dar și ca urmare a frontului comun făcut de ceilalți copii și neîncrederea manifestată de părinții acestora .

[Foruri internaționale]

Forumurile internaționale nu vor duce lipsă de Declarații de bună intenții și instrucțiuni detaliate . Pe rând se va stabili câte un Program substanțial pentru statele membre , dar , contrar așteptărilor, diferența dintre decizia luată și rezultatul practic , rămâne neacoperită de inițiativele izolate luate de către statele mai întreprinzătoare .

Ministerele, Adunarea parlamentară , ca și alte organisme ale Consiliului European , reprezentând grosul țărilor europene , din afara blocului comunist de atunci , deplângând situația deloc privilegiată a țiganilor și a altor nomazi din Europa , vor adopta , după 1969, o serie de Hotărâri și Recomandări, îndemnând guvernele membre și autoritățile locale să pună capăt discriminării , să ia măsuri în privința campingurilor și a spațiului locativ, să promoveze educația și orientarea profesională , sănătatea și asistența socială .

Comisia PNU pentru Drepturile Omului

Începând din 1977, Comisia ONU pentru Drepturile Omului își va îndrepta atenția asupra discriminării la care sunt supuși țiganii.

Din 1984, instituțiile Comunității Europene vor fi preocupate în general de probleme legate de educație .

Consiliul Ministerial își va dedica activitatea acestei probleme , elaborând în mai 1989, o Rezoluție care reclamă "o abordare globală și structurală pentru depășirea obstacolelor majore ce îngreșesc accesul țiganilor și al copiilor de nomazi la educație " , bazată pe respectul pentru cultura lor, pe resurse suplimentare, și pe pregătirea specială a cadrelor didactice .